**Европейски парламент**
2014—2019

**ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ**
*Неокончателен вариант*

# P8_TA-PROV(2019)0321

## Повишаване на ефикасността на процедурите за преструктуриране, несъстоятелност и опрощаване на задължения ***I

**Законодателна резолюция на Европейския парламент от 28 март 2019 г. относно предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета относно рамки за превантивно преструктуриране, предоставяне на втори шанс и мерки за повишаване на ефективността на процедурите за преструктуриране, несъстоятелност и опрощаване на задължения и за изменение на Директива 2012/30/ЕС (COM(2016)0723 – C8-0475/2016 – 2016/0359(COD))**

**(Обикновена законодателна процедура: първо четене)**

*Европейският парламент*,

— като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и до Съвета (COM(2016)0723),

— като взе предвид член 294, параграф 2 и членове 53 и 114 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C8-0475/2016),

— като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

— като взе предвид мотивираното становище, изпратено от Камарата на представителите (Dáil Éireann) и Сената на Ирландия в рамките на Протокол № 2 относно прилагането на принципите на субсидиарност и пропорционалност, в което се заявява, че проектът на законодателен акт не съответства на принципа на субсидиарност,

— като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет от 29 март 2017 г.[1],

— като взе предвид становището на Комитета на регионите от 12 юли 2017 г.[2],

---

1 ОВ C 209, 30.6.2017 г., стр. 21.
2 ОВ C 342, 12.10.2017 г., стр. 43.

— като взе предвид временното споразумение, одобрено от компетентната комисия съгласно член 69е, параграф 4 от своя Правилник за дейността и поетия с писмо от 19 декември 2018 г. ангажимент на представителя на Съвета за одобряване на позицията на Парламента в съответствие с член 294, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

— като взе предвид член 59 от своя Правилник за дейността,

— като взе предвид доклада на комисията по правни въпроси и становищата на комисията по икономически и парични въпроси и на комисията по заетост и социални въпроси (A8-0269/2018),

1. приема изложената по-долу позиция на първо четене;

2. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст, внесе или възнамерява да внесе съществени промени в това предложение;

3. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

**P8_TC1-COD(2016)0359**

**Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 28 март 2019 г. с оглед на приемането на Директива (ЕС) 2019/... на Европейския парламент и на Съвета за рамките за превантивно преструктуриране, за опрощаването на задължения и забраната за осъществяване на дейност, за мерките за повишаване на ефективността на производствата по преструктуриране, несъстоятелност и опрощаване на задължения и за изменение на Директива (ЕС) 2017/1132 ▌(Директива за преструктурирането и несъстоятелността)**

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално членове 53 и 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет[1],

като взеха предвид становището на Комитета на регионите[2],

в съответствие с обикновената законодателна процедура[3],

---

1 ОВ С ▌209, 30.6.2017 г., стр. ▌21.
2 ОВ С 342, 12.10.2017 г., стр. 43.
3 Позиция на Европейския парламент от 28 март 2019 г.

като имат предвид, че:

(1) Целта на настоящата директива е ***да се подпомогне доброто функциониране на вътрешния пазар и да се*** премахнат пречките за упражняването на основни свободи като свободното движение на капитали и свободата на установяване, които произтичат от разлики между националните законодателства и производствата по превантивно преструктуриране, несъстоятелност, ***опрощаване на задължения и забрана за осъществяване на дейност***. ***Без да засяга основните права и свободи на работниците, настоящата*** директива цели премахването на такива пречки, като гарантира, че жизнеспособните предприятия ***и предприемачи*** с финансови затруднения разполагат с достъп до ефективни национални рамки за превантивно преструктуриране, които им позволяват да продължат да осъществяват дейност, че почтените ***несъстоятелни или*** свръхзадлъжнели предприемачи могат да се възползват от пълно опрощаване на задълженията след разумен срок, като по този начин им се даде втори шанс, и че ефективността на производствата по преструктуриране, несъстоятелност и опрощаване на задължения се подобрява, по-специално чрез скъсяване на тяхната продължителност.

(2) Преструктурирането следва да даде възможност на ***длъжниците*** с финансови затруднения да продължат изцяло или отчасти да осъществяват дейност чрез промяна на състава, условията или структурата на техните активи и техните пасиви или на коя да е друга част от тяхната капиталова структура, включително чрез продажба на активи или части от предприятието, ***или, когато това е предвидено в националното право, чрез продажба на цялото предприятие, както и чрез извършване на оперативни промени. Освен ако специално не е предвидено друго в националното право, оперативните промени, като например прекратяването или изменението на договори или продажбата или друго разпореждане с активи, следва да бъдат съобразени с общите изисквания, предвидени в националното право при такива мерки, по-специално съгласно правилата на гражданското и трудовото право. Всяка размяна на дълг срещу капитал също следва да бъде съобразена с предвидените в националното право гаранции.*** Рамките за превантивно преструктуриране следва преди всичко да дадат възможност на ***длъжниците*** да се преструктурират ***ефективно*** на ранен етап с цел избягването на несъстоятелността, като по този начин се ограничи ***ненужната ликвидация на жизнеспособни предприятия***. Тези рамки следва да ***предотвратят ненужната загуба на работни места, знания и умения и*** да увеличат до максимум цялостната стойност за кредиторите ***в сравнение с това, което биха получили в случай на ликвидация на активи на предприятието или при следващия най-добър алтернативен вариант за действие при липса на план***, както и за собствениците и икономиката като цяло ▌.

(3) Рамките за превантивно преструктуриране също така следва да предотвратяват натрупването на необслужвани заеми. ***Наличието на ефективни рамки за превантивно преструктуриране ще гарантира, че се предприемат действия преди предприятията да спрат да обслужват своите заеми, като по този начин се спомогне за намаляване на риска от необслужване на заемите по време на циклични спадове и за смекчаване на отрицателно въздействие върху финансовия сектор. Значителен процент предприятия и работни места биха могли да бъдат спасени, ако съществуват превантивни рамки във всички държави членки, в които предприятията имат клонове, активи или кредитори.*** В рамките за преструктуриране правата на всички участващи страни***, включително на работниците,*** следва да бъдат защитени ***по балансиран начин***. Същевременно нежизнеспособните предприятия без перспективи за оцеляване следва да бъдат ликвидирани във възможно най-кратък срок. ***Когато длъжник с финансови затруднения не е икономически жизнеспособен или неговата икономическа жизнеспособност не може да бъде лесно възстановена, усилията по преструктурирането биха могли да доведат до засилване и натрупване на загуби в ущърб на кредиторите, работниците и други заинтересовани страни, както и на икономиката като цяло.***

(4) Налице са разлики между държавите членки по отношение на набора от достъпни производства за длъжниците с финансови затруднения, посредством които да преструктурират своята стопанска дейност. Някои държави членки разполагат с ограничен набор от производства, които дават възможност за преструктуриране на предприятията едва на един относително късен етап, в контекста на производствата по несъстоятелност. В други държави членки преструктурирането е възможно на по-ранен етап, но наличните производства не са толкова ефективни, колкото биха могли да бъдат, или са твърде формални, в частност защото ограничават прибягването до извънсъдебни договорености. ***Превантивните решения са засилваща се тенденция в правото в областта на несъстоятелността. При тази тенденция са предпочитани подходите, които – за разлика от класическия подход за ликвидация на предприятие с финансови затруднения – имат за цел неговото възстановяване или най-малкото спасяването на все още икономически жизнеспособните му части. Наред с останалите ползи за икономиката, този подход често спомага за запазването на работни места или за намаляването на загубата на работни места. Освен това степента на участие в*** рамките за превантивно преструктуриране ***на съдебните или административните органи или определените от тях лица, варира от никакво или минимално участие в някои държави до пълно участие в други.*** По подобен начин съществуват разлики между държавите членки в националните разпоредби, даващи втори шанс за предприемачите, по-специално чрез опрощаване на задълженията, натрупани при упражняване на дейността им, по отношение на срока и условията за опрощаване на задълженията.

(5) В редица държави членки отнема над три години обявените в несъстоятелност, но почтени предприемачи, да получат опрощаване на задължения и да започнат отново дейност. В резултат на неефикасните рамки за ***опрощаване на задължения и забрана за осъществяване на дейност*** предприемачите са принудени да се преместят в други юрисдикции, за да могат да започнат отново дейност след разумен срок, което води до значителни допълнителни разходи както за кредиторите, така и за самите предприемачи. Забраните за осъществяване на дейност за дълъг период, които често придружават производствата, водещи до опрощаване на задължения, създават пречки за свободата на започване и осъществяване на предприемаческа дейност под формата на самостоятелна заетост.

(6) Твърде продължителните производства по преструктуриране, несъстоятелност и опрощаване на задължения в няколко държави членки представляват важен фактор, който води до ниски проценти на събиране на вземанията и възпира инвеститорите от осъществяване на стопанска дейност в юрисдикции, в които има риск производствата да отнемат твърде много време ***и да са ненужно скъпи***.

(7) Разликите между държавите членки по отношение на производствата по преструктуриране, несъстоятелност и ***опрощаване на задължения*** водят до допълнителни разходи за инвеститорите при оценката на риска длъжниците да изпаднат във финансови затруднения в една или повече държави членки ***или при оценката на риска, свързан с инвестирането в жизнеспособни предприятия във финансови затруднения,*** както и на допълнителните разходи за преструктуриране на предприятия с клонове, кредитори или активи в други държави членки. Такъв най-често е случаят при преструктуриране на международни групи от дружества. Инвеститорите изтъкват несигурността във връзка с правилата относно несъстоятелността или риска от продължителни или сложни производства по несъстоятелност в друга държава членка като една от основните причини да не инвестират или да не встъпят в делови отношения с партньор извън държавата членка, в която са установени. ***Тази несигурност действа като демотивиращ фактор, който възпрепятства свободата на установяване на предприятията и насърчаването на предприемачеството и накърнява доброто функциониране на вътрешния пазар. По-специално повечето микро-, малки и средни предприятия („ММСП“) не разполагат с необходимите ресурси за оценка на рисковете, свързани с трансгранична дейност.***

(8) Разликите между държавите членки по отношение производствата по преструктуриране, несъстоятелност и ***опрощаване на задължения*** водят до различни условия за достъп до кредитиране и до различни проценти на събиране на вземанията в отделните държави членки. Постигането на по-висока степен на хармонизация в областта на преструктурирането, несъстоятелността, ***опрощаването на задължения и забраната за осъществяване на дейност*** следователно е абсолютно необходимо за добре функциониращ вътрешен пазар като цяло и в частност за работещ съюз на капиталовите пазари***, както и за устойчивостта на европейските икономики, включително за запазването и създаването на работни места.***

(9) Следва да бъдат намалени и допълнителните разходи за оценка на риска и за трансгранично принудително изпълнение на искове за кредиторите на свръхзадлъжнели предприемачи, които се преместват в друга държава членка, за да получат ***опрощаване на задължения*** след много по-кратък период от време. Следва да бъдат намалени и допълнителните разходи за предприемачите, произтичащи от необходимостта да се преместят в друга държава членка, за да получат ***опрощаване на задължения***. Освен това пречките в резултат на забраните за осъществяване на дейност за дълъг период поради несъстоятелност или свръхзадлъжнялост на предприемача възпрепятстват предприемачеството.

***(10) Всяка дейност по преструктуриране, и особено ако е в голям мащаб и със значително въздействие, следва да се основава на диалог със заинтересованите страни. Този диалог следва да обхване избора на мерките, набелязани във връзка с целите на дейността по преструктуриране, както и алтернативните възможности, и следва да има подходящо участие на представителите на работниците, както е предвидено в националното право и правото на Съюза.***

(11) Пречките за упражняването на основни свободи не се ограничават само до трансгранични ситуации. Наличието на все по-взаимосвързан вътрешен пазар, на който стоките, услугите, капиталите и работниците се придвижват свободно и който има все по-засилващо се цифрово измерение, означава, че дейността на много малко предприятия е ограничена само до една държава, ако се отчетат всички съответни елементи, като например тяхната клиентска база, веригата на доставки, обхватът на дейностите им, инвеститорите и капиталовата база. Дори случаите на несъстоятелност, напълно ограничени в рамките на една държава, могат да окажат въздействие върху функционирането на вътрешния пазар чрез т.нар. ефект на доминото, при който обявяването на ***длъжник*** в несъстоятелност може да доведе до други случаи на несъстоятелност по веригата на доставки.

(12) Регламент (ЕС) 2015/848 на Европейския парламент и на Съвета[1] е насочен към въпроси, свързани с компетентността, признаването и изпълнението, приложимото право и сътрудничеството при трансгранични производства по несъстоятелност, както и взаимното свързване на регистрите по несъстоятелност. Неговото приложно поле обхваща превантивните производства, които насърчават спасяването на икономически жизнеспособни длъжници, както и производства по опрощаване за предприемачите и други физически лица. При все това с посочения регламент не се преодоляват несъответствията между националните законодателства, които уреждат тези производства. Освен това инструмент, ограничен само до случаи на трансгранична несъстоятелност, не би могъл да премахне всички пречки за свободното движение, нито пък е реалистично инвеститорите да определят предварително трансграничното или националното естество на евентуалните финансови затруднения на длъжника в бъдеще. Поради това е необходимо да се отиде отвъд въпросите от областта на съдебното сътрудничество и да се установят минимални материалноправни стандарти ***за производствата по превантивно преструктуриране, както и за производствата, водещи до опрощаване на задължения на предприемачите***.

[1] Регламент (ЕС) 2015/848 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. относно производството по несъстоятелност (ОВ L 141, 5.6.2015 г., стр. 19).

***(13) Настоящата директива следва да не засяга обхвата на Регламент (ЕС) 2015/848. Тя има за цел да бъде в пълно съответствие с посочения регламент и да го допълва, като се предвиди изискване към държавите членки да въведат производства по превантивно преструктуриране, при които се спазват определени минимални принципи на ефективност. Настоящата директива не променя подхода, възприет в посочения регламент, който предоставя на държавите членки възможността да запазят или да въведат производства, които не изпълняват условието за публичност за нотифицирането съгласно приложение А към посочения регламент и трансграничното признаване на производства по несъстоятелност и признаването и изпълнението на съдебни решения. Въпреки че в директивата не се изисква попадащите в нейния обхват производства да отговарят на всички условия за нотифициране съгласно приложение А към този регламент , тя има за цел да се улесни трансграничното признаване на тези производства и признаването и изпълнението на съдебни решения.***

***(14) Предимството на прилагането на Регламент (ЕС) 2015/848 е, че той осигурява гаранции срещу злоупотреби с преместването на центъра на основни интереси на длъжника при трансгранични производства по несъстоятелност. За производствата, които не попадат в обхвата на посочения регламент, следва също да се прилагат някои ограничения.***

(15) Необходимо е разходите за преструктуриране да се намалят както за длъжниците, така и за кредиторите. Поради това следва да се намалят разликите между държавите членки, които възпрепятстват ранното преструктуриране на жизнеспособни ***длъжници*** с финансови затруднения, както и възможността за ***опрощаване на задължения*** за почтените предприемачи. Намаляването на разликите следва да осигури повишена прозрачност, правна сигурност и предвидимост в Съюза. Това следва да се увеличи до максимум събирането на вземания за всички видове кредитори и инвеститори и да се насърчат трансграничните инвестиции. По-голямата съгласуваност на производствата по преструктуриране и несъстоятелност следва също да улесни преструктурирането на групи от дружества, независимо от това къде в Съюза се намират членовете на групата.

(16) Премахването на пречките за ефективното превантивно преструктуриране на жизнеспособни ***длъжници*** с финансови затруднения допринася за свеждане до минимум на загубата на работни места и загубата на стойност за кредиторите във веригата на доставки, за запазване на ноу-хау и умения и съответно носи ползи за икономиката в по-широк план. Улесняването на ***опрощаването на задължения*** за предприемачите ще допринесе за избягването на изключването им от пазара на труда и ще се създават условия да започнат отново предприемаческа дейност, като извлекат поуки от предишния опит. Освен това, намаляването на продължителността на производствата по преструктуриране ще доведе до по-високи проценти на събиране на вземанията за кредиторите, тъй като по-дългите срокове обикновено водят единствено до допълнителна загуба на стойност ***за длъжника или за неговата стопанска дейност***. И накрая, ефикасните процедури за превантивно преструктуриране, несъстоятелност и опрощаване на задължения ще създадат възможност за по-добра оценка на рисковете, свързани с решенията за отпускане и вземане на заеми, и ще улеснят адаптирането за ***несъстоятелни или*** свръхзадлъжнели ***длъжници***, като сведат до минимум икономическите и социалните разходи, свързани с процеса на намаляване на задлъжнялостта им. ***Настоящата директива следва да предостави на държавите членки гъвкавост при прилагането на общите принципи, като същевременно спазват националните си правни системи. Държавите членки следва да могат да продължат да прилагат или да въведат в своите национални правни системи други рамки за превантивно преструктуриране,*** освен предвидените в настоящата директива***.***

(17) Един по-съгласуван подход на равнището на Съюза следва да помогне на ***предприятията, и по-***специално ***ММПС, които представляват 99% от всички предприятия в Съюза.*** . ММПС ***е много по-вероятно да бъдат подложени на ликвидация вместо на преструктуриране, тъй като те трябва да понесат разходи, които са непропорционално по-високи от тези, пред които са изправени по-големите предприятия. ММСП, особено когато се сблъскват с финансови затруднения, често не разполагат с необходимите ресурси, за да се справят с високите разходи за преструктуриране и за да се възползват от по-ефикасни производства по преструктуриране, налични само в някои държави членки. С цел да се помогне на такива длъжници*** да се преструктурират при ниски разходи, в национален мащаб следва да се разработят и да се предоставят онлайн ***комплексни контролни списъци за*** плановете за преструктуриране, ***адаптирани към потребностите и специфичните особености на ММСП***. ***Освен това, като се вземат предвид ограничените ресурси на ММСП за наемане на специалисти, следва да бъдат въведени инструменти за ранно предупреждение, които да известяват длъжниците, че е необходимо спешно да предприемат действия.***

***(18) Когато въвеждат определения за ММПС, държавите членки биха могли надлежно да вземат предвид Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[1] или Препоръката на Комисията от 6 май 2003 г. относно дефиницията за микропредприятията, малките и средните предприятия[2].***

---

1 Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета (ОВ L 182, 29.6.2013 г., стр. 19).

2 Препоръка на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

(19) Целесъобразно е ***от*** приложното поле на настоящата директива да бъдат изключени длъжници, които представляват застрахователни и презастрахователни предприятия, както са определени в член 13, точки 1 и 4 от Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[1], кредитни институции, както са определени в член 4, параграф 1, точка 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета[2], инвестиционни посредници и предприятия за колективно инвестиране, както са определени в член 4, параграф 1, точки 2 и 7 от Регламент (ЕС) № 575/2013, централни контрагенти, както са определени в член 2, точка 1 от Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета[3], централни депозитари на ценни книжа, както са определени в член 2, параграф 1, точка 1 от Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламент и на Съвета[4], и други финансови институции и субекти, посочени в член 1, параграф 1, първа алинея от Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[5]. Спрямо тези длъжници се прилагат специални разпоредби и националните надзорни органи ***и органи по преструктурирането*** разполагат с широки правомощия за намеса във връзка с тях. ***Държавите членки следва да могат да изключат от приложното поле и***

---

1 Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II) (ОВ L 335, 17.12.2009 г., стр. 1).

2 Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 1).

3 Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на транзакции (ОВ L 201, 27.7.2012 г, стр. 1).

4 Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. за подобряване на сетълмента на ценни книжа в Европейския съюз и за централните депозитари на ценни книжа, както и за изменение на директиви 98/26/ЕО и 2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) № 236/2012 (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 1).

5 Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за създаване на рамка за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници и за изменение на Директива 82/891/ЕИО на Съвета и директиви 2001/24/ЕО, 2002/47/ЕО, 2004/25/ЕО, 2005/56/ЕО, 2007/36/ЕО, 2011/35/ЕС, 2012/30/ЕС и 2013/36/ЕС и на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 190).

***други финансови субекти, предоставящи финансови услуги, спрямо които се прилагат сравними разпоредби и се упражняват правомощията за намеса.***

***(20) По същите съображения е уместно от приложното поле на настоящата директива да се изключат и публичните органи съгласно националното право. Освен това държавите членки следва да могат да ограничат достъпа до рамките за превантивно преструктуриране, като го предоставят само на юридически лица, тъй като финансовите затруднения на предприемачите могат да бъдат ефективно разрешени не само посредством производства по превантивно преструктуриране, но също и чрез производства, водещи до опрощаване на задължения, или чрез неформално преструктуриране, основано на договорни споразумения. В държавите членки с различни правни системи, в които един и същ вид образувание има различен правен статут съгласно въпросните правни системи, следва да може да се прилага единен режим спрямо тези образувания. Установените съгласно настоящата директива рамки за превантивно преструктуриране не следва да засягат вземанията и съществуващите права срещу длъжник, произтичащи от професионалните пенсионни системи, ако тези вземания и съществуващи права са натрупани в период преди преструктурирането.***

(21) Свръхзадлъжнялостта на потребителите е въпрос, който поражда сериозни икономически и социални тревоги, и е тясно свързан с намаляването на прекомерната задлъжнялост. Освен това често е невъзможно да се направи ясно разграничение между дълговете, натрупани от предприемача в хода на търговската, стопанската или професионалната му дейност, и дълговете, натрупани извън тези дейности. Предприемачите не могат да се възползват ефективно от втори шанс, ако трябва да преминат през отделни производства с различни условия на достъп и срокове за опрощаване на задължения, за да бъдат опростени задълженията им, които са свързани със стопанската им дейност, и другите им задължения, натрупани извън стопанската им дейност. Поради тези причини, макар настоящата директива да не включва обвързващи правила относно свръхзадлъжнялостта на потребителите, ***препоръчва се на държавите членки в най-кратки срокове*** да започнат ***да*** прилагат разпоредбите на настоящата директива за опрощаване на задължения и към потребителите.

(22) Колкото по-рано длъжникът е в състояние да узнае за своите финансови затруднения и да предприеме подходящи действия, толкова по-голяма е вероятността да се избегне заплахата от несъстоятелност или, в случай че жизнеспособността на предприятието е трайно увредена, толкова по-добре организиран и ефикасен ще е процесът на ликвидация. Поради това следва да бъде осигурена ясна***, актуална, сбита и лесна за използване*** информация относно достъпните производства по превантивно преструктуриране, както и ***един или повече*** инструменти за ранно предупреждение, така че длъжниците, които започват да изпитват финансови затруднения, да бъдат стимулирани да предприемат действия на ранен етап. ***Инструменти за ранно предупреждение под формата на механизми за подаване на сигнал, които показват кога длъжникът не е извършил определени видове плащания, могат да бъдат задействани например при неплащането на данъци или социалноосигурителни вноски. Тези инструменти биха могли да бъдат разработени или от държавите членки или от частноправни субекти, при условие че се постигне целта. Държавите членки следва да предоставят онлайн достъп до информацията относно системата за ранно предупреждение, например на специален уебсайт или уебстраница. Държавите членки следва да могат да адаптират инструментите за ранно предупреждение в зависимост от размера на предприятието и да въведат специални разпоредби за инструментите за ранно предупреждение за големите предприятия и групи, като се вземат предвид особеностите им. С настоящата директива следва да не се налага отговорност на държавите членки за евентуална вреда, понесена посредством производствата за преструктуриране, активирани от такива инструменти за ранно предупреждение.***

***(23) За да се повиши подкрепата за работниците и техните представители, държавите членки следва да гарантират, че представителите на работниците имат достъп до приложима и актуална информация относно наличието на инструменти за ранно предупреждение, като освен това следва могат да осигурят подкрепа на представителите на работниците при извършването на оценка на икономическото състояние на длъжника.***

(24) За длъжниците, ***включително за юридическите лица и, когато това е предвидено съгласно националното право, физическите лица и групите от дружества,*** следва да е налице рамка за преструктуриране, която да им даде възможност да преодолеят своите финансови затруднения на ранен етап, когато изглежда вероятно да бъде избегната несъстоятелност и може да се гарантира жизнеспособността на стопанската им дейност. Рамката за преструктуриране следва да е достъпна, преди длъжникът да изпадне в несъстоятелност съгласно националното право, а именно преди длъжникът да отговаря на ***предвидените в националното право*** условия за пристъпване към производства по колективна несъстоятелност, което обикновено предполага пълно лишаване на длъжника от правото на разпореждане и назначаване на ликвидатор. ***С цел*** обаче да се избегнат злоупотреби с рамките за преструктуриране, финансовите затруднения на длъжника следва да показват вероятност от несъстоятелност и планът за преструктуриране следва да може да предотврати несъстоятелността на длъжника и да осигури жизнеспособността на неговото предприятие.

*(25) Държавите членки следва да могат да определят дали вземанията, които станат изискуеми или възникнат след подаването на заявление за производство по превантивно преструктуриране или след откриването на производството, се включват в мерките за превантивно преструктуриране или в спирането на производства по индивидуални искове за принудително изпълнение. Държавите членки следва да могат да решат дали спирането на производства по индивидуални искове за принудително изпълнение оказва въздействие върху дължимите по вземанията лихви.*

*(26) Държавите членки следва да могат да въведат тест за жизнеспособност на длъжника като условие за достъп до предвиденото в настоящата директива производство по превантивното преструктуриране. Този тест следва да се провежда, без да се накърняват активите на длъжника, което би могло да стане под формата, наред с другото, на предоставяне на временно спиране или извършване на теста без ненужно забавяне. Ненакърняването на активите обаче не следва да изключва възможността за държавите членки да поискат от длъжниците да докажат за своя сметка жизнеспособността си.*

*(27) Обстоятелството, че държавите членки могат да ограничат достъпа до рамката за преструктуриране по отношение на длъжници, за които е постановена присъда във връзка с тежки нарушения на задълженията за водене на счетоводна документация и за счетоводна отчетност, следва да не е пречка държавите членки, наред с това, да ограничават достъпа на длъжниците до рамките за превантивно преструктуриране, когато водената от тях счетоводна документация и отчетност е непълна или недостатъчна в такава степен, че е невъзможно да бъде установено стопанското и финансовото положение на длъжниците.*

***(28) Държавите членки следва да могат да включат в обхвата на предвидените в настоящата директива рамки за превантивно преструктуриране случаите, в които длъжниците са изправени пред нефинансови затруднения, при условие че тези затруднения пораждат реална и сериозна заплаха за настоящата или бъдещата способност на длъжника да изплати задълженията си, когато станат изискуеми. Подходящата времева рамка за установяването на такава заплаха може да е с продължителност от няколко месеца или дори повече, за да се вземат предвид случаите, когато длъжникът е изправен пред нефинансови затруднения, представляващи заплаха за статуса на неговото предприятие като действащо предприятие и, в средносрочен план, за неговата ликвидност. Такъв може да е например случаят, ако длъжникът е загубил договор, който е от ключово значение за него.***

(29) С цел да се насърчи ефикасността и да се намалят забавянията и разходите, националните рамки за превантивно преструктуриране следва да включват гъвкави производства. ***Когато настоящата директива се прилага чрез повече от едно производство в рамката за преструктуриране, длъжникът следва да има достъп до всички права и гаранции, предвидени в настоящата директива с цел постигане на ефективно преструктуриране. Освен в случаите, в които съгласно настоящата директива*** участието на съдебни или административни органи е ***задължително, държавите членки следва да могат да ограничат участието на тези органи*** до случаите, в които това е необходимо и пропорционално, ***като се вземат предвид, наред с другото, целта за защита на правата и интересите на длъжниците и на засегнатите страни и целта за намаляване на забавянията и разходите по производствата. Когато съгласно националното право кредиторите или представителите на работниците имат право да започнат производство по преструктуриране и длъжникът е ММСП, държавите членки следва да поискат съгласието на длъжника като предпоставка за започването на производството и наред с това следва да могат да разширят това изискване по отношение на длъжниците, които са големи предприятия.***

*(30)* За да се избегнат ненужните разходи, ▌да бъде отразен ранният характер на превантивното преструктуриране и ***да се насърчат длъжниците да подадат заявление за превантивно преструктуриране на ранен етап на техните финансови затруднения,*** те следва по принцип да продължат да разполагат с контрол върху своето имущество и ежедневното управление на стопанската си дейност. Назначаването на специалист в областта на преструктурирането, ***който да осъществява надзор*** на дейността на длъжника ***или да поеме частичен контрол върху ежедневните операции на длъжника***, не следва винаги да бъде задължително, а да се решава поотделно във всеки случай в зависимост от обстоятелствата по случая или конкретните нужди на длъжника. ***При все това държавите членки следва да могат да вземат решение, съгласно което назначаването на специалист в областта на преструктурирането при определени обстоятелства винаги е необходимо, например когато в полза на длъжника е постановено*** общо спиране на производствата по индивидуални искове за принудително изпълнение***, когато планът за преструктуриране се нуждае от утвърждаване посредством механизъм за принудително налагане между класове кредитори, когато в плана за преструктуриране са включени мерки, засягащи правата на работниците, или когато длъжникът или управителните му органи са извършвали в рамките на деловите отношения измамни, престъпни или зловредни действия.***

***(31) С цел да се окаже съдействие на страните при договарянето изготвянето на плана за преструктуриране, държавите членки следва да предвидят задължително назначаване на специалист в областта на преструктурирането, когато:*** съдебен или административен орган ***постанови общо спиране на производствата по индивидуални искове за принудително изпълнение, при условие че в такъв случай назначаването на специалист е необходимо за опазване на интересите на страните; планът за преструктуриране се нуждае от утвърждаване от съдебен или административен орган посредством механизъм за принудително налагане между класове кредитори; това е поискано от длъжника; или това е поискано от мнозинството от кредиторите, при условие че разходите и таксите на специалиста се поемат от кредиторите.***

(32) Длъжникът следва да бъде в състояние ***да се възползва от*** временно спиране на производствата по индивидуални искове за принудително изпълнение, независимо от това дали то е ***постановено от съдебен или административен орган или е настъпило по силата на закона, с цел подпомагане на договарянето на план за преструктуриране, за да може длъжникът да продължи дейността си или поне да съхрани стойността на активите сипо време на преговорите. Когато това се предвижда съгласно националното право, следва да е възможно спирането да се приложи и в полза на трети лица — доставчици на обезпечения, включително гаранти и доставчици на финансови обезпечения. При все това държавите членки следва да могат да предвидят, че съдебните или административните органи имат право да откажат спиране на производствата по индивидуални искове за принудително изпълнение, когато спирането не е необходимо или когато то не би постигнало целта да се подпомогнат преговорите. Основание за отказ, може да се включва липсата на подкрепа от необходимото мнозинство от кредиторите или, ако това се предвижда съгласно националното право, действителната невъзможност на длъжника да изплати задълженията, когато станат изискуеми.***

***(33) С оглед на улесняването и ускоряването на хода на производствата, държавите членки следва да бъдат в състояние да въведат оборими презумпции за наличието на основания за отказ на спирането, например когато длъжникът демонстрира поведение, което е типично за длъжник, неспособен да обслужва задължения, когато станат изискуеми, като например неизплащане на съществени суми спрямо работници или данъчни или социалноосигурителни органи, или когато длъжникът или настоящите управителни органи на предприятие извършат финансово престъпление, което поражда основания да се счита, че мнозинството от кредиторите няма да подкрепят започването на преговорите.***

***(34)*** Спирането на производство по индивидуални искове за принудително изпълнение би могло да бъде общо, т.е. да обхваща всички кредитори, или може да бъде приложено само към някои отделни кредитори ***или категории кредитори***. ***При ясно определени обстоятелства държавите членки следва да могат да изключат от обхвата на спирането определени вземания или категории вземания, като вземания, обезпечени с активи, чието отнемане не би изложило на риск преструктурирането на стопанската дейност, или вземания на кредитори, на които спирането би нанесло несправедливи вреди, като например посредством некомпенсирана загуба или намаляване на стойността на обезпечение.***

***(35)*** С цел да се осигури справедлив баланс между правата на длъжника и тези на кредиторите, спирането на производства по ***индивидуални искове за принудително изпълнение*** следва ***да се приложи*** за ***максимален*** период ***не по-дълъг от*** четири месеца. Сложните случаи на преструктуриране обаче могат да изискват повече време. Държавите членки ***следва да могат*** да предвидят, че в такива случаи съдебният или административният орган може да удължи ***първоначалния период на спирането*** ▌. Когато съдебен или административен орган не вземе решение да удължи спирането преди края на срока за спиране на производството, спирането следва да престане да поражда действие когато изтече срокът за спиране на производството. В интерес на правната сигурност общият срок за спиране на производствата следва да бъде ограничен до дванадесет месеца. ***Държавите членки следва да могат да предвидят безсрочно спиране, когато длъжникът изпадне в несъстоятелност съгласно националното право. Държавите членки следва да могат да решат дали спрямо кратко временно спиране, докато съдебен или административен орган вземе решение относно достъпа до рамката за превантивно преструктуриране, се прилагат времевите ограничения, предвидени в настоящата директива.***

(29) С оглед да се осигури, че не се причинява ***ненужна*** вреда на кредиторите, ***държавите членки следва да гарантират, че съдебните или административните органи могат да прекратят спирането на производствата по индивидуални искове за принудително изпълнение, ако те са престанали да отговарят на целта за подпомагане на преговорите, например ако стане ясно, че необходимото мнозинство от кредиторите не подкрепя продължаването на преговорите. Когато държавите членки предвиждат такава възможност, спирането на производството следва да се прекрати и когато*** то засяга несправедливо кредиторите. ***На държавите членки следва да могат да ограничат възможността за прекратяване на спирането до случаите, в които кредиторите не са имали възможността да бъдат изслушани преди влизането му в сила или преди удължаването му. Освен това държавите членки следва да могат да предвидят и минимален период, през който спирането не може да се прекратява.*** Когато установява дали кредиторите са ощетени несправедливо, съдебният или административният орган ***следва да може*** да вземе под внимание дали при спирането би се запазила общата стойност на имуществото и дали длъжникът действа недобросъвестно или с намерение да причини вреда или действа в по-общ план срещу основателните очаквания на кредиторите на несъстоятелността.

(37) ***Настоящата директива не обхваща разпоредби относно обезщетенията или гаранциите за кредиторите, чието обезпечение вероятно ще изгуби от стойността си по време на спирането.*** Спирането на производството засяга несправедливо отделен кредитор или клас кредитори, ако например вземанията на този кредитор или клас кредитори се влошават значително в резултат на спирането, отколкото ако спирането не е ***било приложено***, или ако кредиторът е поставен в по-неизгодно положение в сравнение с други кредитори в подобна ситуация. ***Държавите членки следва да могат да предвидят, че винаги когато се установи несправедливо засягане на един или повече кредитори или на един или повече класове кредитори, спирането може да се преустанови по отношение на тези кредитори или класове кредитори или по отношение на всички кредитори. Държавите членки следва да могат да запазват свобода на преценка относно решението си кой има право да поиска преустановяване на спирането.***

*(38) Спирането на производства по индивидуални искове за принудително изпълнение следва също да доведе до временно спиране на изпълнението на задължението на длъжника да подаде искане за производство по несъстоятелност, което би могло да завърши с ликвидацията на длъжника, или откриването по искане на кредитора на такова производство. Освен производствата, които по закон водят единствено до ликвидацията на длъжника, тези производства по несъстоятелност следва да включват и производствата, които могат да доведат до преструктурирането на длъжника. Временното спиране на откриването на производство по несъстоятелност по искане на кредиторите следва да се прилага не само когато държавите членки предвиждат общо спиране на производства по индивидуални искове за принудително изпълнение, обхващащо всички кредитори, но и когато държавите членки предвиждат възможност за спиране на производствата по индивидуални искове за принудително изпълнение само по отношение на ограничен брой кредитори. При все това държавите членки следва да могат да предвидят, че производство по несъстоятелност може да бъде открито по искане на публични органи, които не действат в качеството на кредитори, а в обществен интерес, като например прокурор.*

***(39) Настоящата директива не следва да възпрепятства длъжниците в хода на обичайната им стопанска дейност да изплащат вземания, които дължат на незасегнати от спирането кредитори, както и вземанията на засегнати от спирането кредитори, които са възникнали през периода на спиране на производствата по индивидуални искове за принудително изпълнение. За да се гарантира, че кредиторите с вземания, възникнали преди откриване на производство по преструктуриране или спиране на производство по индивидуални искове за принудително изпълнение, не упражняват натиск върху длъжника за удовлетворяването на тези вземания, които иначе биха били намалени с изпълнението на плана за преструктуриране, държавите членки следва да могат да предвидят спиране на задължението на длъжника за плащане на тези вземания.***

(40) Когато спрямо длъжник започне производство по несъстоятелност, е възможно някои доставчици да разполагат с договорни права, предвидени в така наречени клаузи *ipso facto*, които им позволяват да прекратят договора за доставки единствено въз основа на несъстоятелността***, дори ако длъжникът е изпълнил надлежно своите задължения***. Клаузите *ipso facto* може да бъдат задействани и когато длъжникът подаде искане за мерки за превантивно преструктуриране. Ако тези клаузи се приложат, докато длъжникът просто договаря план за преструктуриране или отправя искане за спиране на производството по индивидуален иск за принудително изпълнение, или се приложат във връзка с каквото и да е събитие, свързано със спирането на такова производство, предсрочното прекратяване може да окаже отрицателно въздействие върху стопанската дейност на длъжника и успешното оздравяване на предприятието. Поради това, ***в тези случаи***, на кредиторите не трябва ▌ да е позволено да прилагат такива клаузи *ipso facto*, в които се посочват преговори по план за преструктуриране, спиране на производството или сходно събитие, свързано със спирането на производството.

*(41) Предсрочното прекратяване може да застраши възможностите на предприятието да продължи да осъществява дейност по време на преговорите за преструктуриране, особено когато става въпрос за договори за основни доставки като природен газ, електроенергия, вода, телекомуникационни услуги и платежни услуги с карта. Държавите членки следва да предвидят, че кредиторите, спрямо които се прилага спирането на производството по индивидуален иск за принудително изпълнение и чиито вземания са възникнали преди спирането и които длъжникът не е удовлетворил, нямат право да преустановят изпълнението на своите задължения, да прекратят, ускорят или по друг начин да изменят подлежащи на изпълнение договори от основно значение, докато производствата са спрени, при условие че длъжникът изпълнява задълженията си по договорите, които стават изискуеми по време на спирането. Подлежащи на изпълнение договори са например споразумения за лизинг и за лицензи, дългосрочни договори за доставка и франчайзингови споразумения.*

(42) *В настоящата директива следва да се определят минимални стандарти за съдържанието на план за преструктуриране. Държавите членки обаче следва да могат да изискат допълнителни обяснения в плана за преструктуриране, например относно критериите, съгласно които са групирани кредиторите, което може да има значение в случай на частично обезпечени задължения. Държавите членки не следва да бъдат задължени да изискват експертно становище относно стойността на активите, която трябва да бъде посочена в плана.*

(43) Засегнатите от план за преструктуриране ***кредитори, в това число и работници,*** и, когато това се позволява съгласно националното право, притежатели на собствен капитал следва да имат право да гласуват по приемането на план за преструктуриране. ***Държавите членки следва да могат да предвидят ограничени изключения от това правило.*** Страните, които не са засегнати от плана за преструктуриране, не следва да разполагат с право на глас във връзка с плана и тяхната подкрепа не следва да се изисква за приемането на план. ***Понятието засегнати страни следва да обхваща само работниците в качеството им на кредитори. Следователно, ако държавите членки решат да изключат вземанията на работници от рамката за превантивно преструктуриране, работниците не трябва да се разглеждат като засегнати страни.*** Гласуването за приемането на план за преструктуриране може да бъде осъществено под формата на официален процес на гласуване или като консултации и постигане на съгласие с необходимото мнозинство от засегнатите страни. При все това, когато гласуването се осъществява под формата на постигане на съгласие ***при наличие на необходимото мнозинство***, засегнатите страни, ***които не са участвали в постигането*** на съгласие, ***биха могли***, въпреки това, да получат възможност да се присъединят към плана за преструктуриране.

(44) С оглед да се гарантира, че сходни по своята същност права се третират справедливо и че плановете за преструктуриране могат да се приемат, без да се засягат несправедливо правата на засегнатите страни, засегнатите страни следва да бъдат третирани в отделни класове, които отговарят на критериите за формиране на класове съгласно националното право. „***Формиране на класове“ означава групирането на засегнатите страни за целите на приемането на план по начин, който отразява техните права и ранга на техните вземания и интереси.*** Като минимум обезпечените и необезпечените кредитори следва винаги да бъдат третирани в отделни класове. ***Държавите членки обаче следва да могат да въведат изискване за формирането на повече от два класа кредитори, включително различни класове необезпечени или обезпечени кредитори и класове на кредитори с подчинени вземания. Освен това държавите членки следва да могат да организират в различни класове други видове кредитори, които не притежават достатъчно общи интереси, като например данъчни или социалноосигурителни органи.*** Следва да е възможно държавите членки да предвидят, че обезпечените вземания може да се разделят на обезпечени и необезпечени ***части*** въз основа на оценка на обезпеченията. ***Държавите членки*** следва също да имат възможност да определят конкретни правила за формиране на класове, при които недиверсифицирани или особено уязвими поради друга причина кредитори, например работници или малки доставчици, се ползват от такова формиране на класове.

***(45) Държавите членки следва да могат да предвидят, че за длъжниците, които са ММСП, поради тяхната относително опростена капиталова структура, може да се направи изключение от задължението засегнатите страни да се третират в отделни класове. В случаите, в които ММСП са избрали варианта да използват само един клас с право на глас и този клас гласува против плана, в съответствие с общите принципи на настоящата директива следва да е възможно длъжниците да представят друг план.***

***(46)*** Във всеки случай държавите членки следва да гарантират, че в националното право се третират по подходящ начин въпроси от особено значение за целите на формирането на класове, като например вземания от свързани лица, и че националното им право включва правила относно условни и оспорени вземания. ***На*** държавите членки следва да им бъде разрешено ***да уреждат по какъв начин се третират оспорените вземания за целите на разпределянето на правата на гласуване.*** Когато му бъде представен за утвърждаване план за преструктуриране, съдебният или административният орган следва да проучи формирането на класовете, ***включително подбора на засегнатите от плана кредитори***. Държавите членки обаче следва да могат да въведат правила, съгласно които този орган може да проучва формирането на класовете и на по-ранен етап, ако предлагащото плана лице иска да получи предварително валидиране или насоки.

(47) В националното право следва да бъдат определени необходимите мнозинства, за да се гарантира, че малцинство от засегнати страни във всеки клас не може да възпрепятства приемането на план за преструктуриране, който не засяга несправедливо техните права и интереси. Без правило по отношение на мнозинството, което да обвързва обезпечените кредитори, които не са съгласни с плана, в много случаи няма да е възможно ранно преструктуриране, например когато е необходимо финансово преструктуриране, но предприятието иначе е жизнеспособно. С оглед да се гарантира, че страните имат право на глас по приемането на планове за преструктуриране, което е пропорционално на техния дял от предприятието, необходимото мнозинство следва да се базира на размера на вземанията на кредиторите или интересите на притежателите на дял от капитала в даден клас. ***Освен това държавите членки следва да могат да въведат изискване за мнозинство на броя на засегнатите страни във всеки клас. Държавите членки следва да могат да определят правила във връзка със засегнатите страни с право на глас, които не упражняват това право по правилен начин или не са представени, като например правила, които позволяват на засегнатите страни да бъдат взети под внимание за на прага на участие или за изчисляването на мнозинство. Освен това държавите членки следва да могат да предвидят и праг на участието за целите на гласуването.***

(48) Утвърждаването на план за преструктуриране от съдебен или административен орган е необходимо, за да се гарантира, че намаляването на правата на кредиторите или интересите на притежателите на дал от капитала е пропорционално на ползите от преструктурирането и че те разполагат с достъп до ефективни средства за правна защита. Утвърждаването ***е особено необходимо, когато има несъгласни с плана засегнати страни, планът за преструктуриране съдържа разпоредби относно ново финансиране или е свързан със загуба на повече от 25% от работната сила. Държавите членки обаче следва да могат да предвидят, че утвърждаването от*** съдебен или административен орган ***е необходимо и в други случаи. Утвърждаването на план, който е свързан със загуба на повече от 25% от работната сила, следва да бъде необходимо единствено когато националното право позволява***

***рамките за превантивно преструктуриране да предвиждат мерки, които имат пряко въздействие върху трудовите договори.***

***(49)*** ***Държавите членки следва да гарантират, че съдебният или административният орган може да*** отхвърли план, когато бъде установено, че той ограничава правата на несъгласните с плана кредитори или притежатели на дял от капитала ***било*** под размера на това, което те разумно биха могли да очакват да получат в случай на ликвидация на стопанската дейност на длъжника посредством частична ликвидация или посредством продажба на предприятието като действащо предприятие, ▌ в зависимост от конкретните обстоятелства за всеки длъжник или ***под размера на това, което те разумно биха могли да очакват при следващия най-добър алтернативен вариант за действие, ако планът за преструктуриране не бъде утвърден.*** При все това, когато планът бъде утвърден чрез принудително налагане между класове кредитори, ***следва да се направи препратка към механизма за защита, използван при този вариант за действие. Когато държавите членки са избрали да направят оценка на длъжника като действащо предприятие, стойността на действащото предприятие следва да отразява*** стопанската дейност на длъжника в по-дългосрочен план, ***за разлика от ликвидационната стойност***. По правило ***стойността на действащо предприятие*** е по-висока спрямо ▌ ликвидационната стойност, защото се основава на допускането, че предприятието продължава да осъществява дейност с минимално възпрепятстване на процесите, ползва се с доверието на финансовите кредитори, акционерите и клиентите, продължава да генерира приходи и ограничава въздействието върху работниците.

***(50) Въпреки че зачитането на висшия интерес на кредиторите следва да се разглежда от съдебен или административен орган само в случай на оспорване на плана за преструктуриране на това основание, за да се избегне извършването на оценка за всеки конкретен случай, държавите членки следва да могат да предвидят, че и други условия за утвърждаване могат да бъдат разглеждани ex officio. Държавите членки следва да могат да добавят други условия, които трябва да бъдат спазени, за да бъде утвърден даден план за преструктуриране, като например дали притежателите на дял от капитала са защитени по подходящ начин. Съдебните или административните органи следва да могат да откажат утвърждаването на планове за преструктуриране, които не дават реални изгледи за предотвратяване на несъстоятелността на длъжника или за гарантиране на жизнеспособността на предприятието. Държавите членки обаче следва да не са длъжни да гарантират извършването на такава оценка ex officio.***

***(51) Едно от условията за утвърждаване на план за преструктуриране е всички засегнати страни да бъдат уведомени. Държавите членки следва да могат да определят формата на уведомлението, да определят момента на уведомяване, както и да установяват разпоредби за третирането на неизвестни вземания за целите на уведомяването. Те следва да могат да предвидят, че незасегнатите страни следва да бъдат уведомени за този план за преструктуриране.***

(52) Следва да се счита, че преминаването на теста за висшия интерес на кредиторите означава, че несъгласните с плана кредитори не са в по-неблагоприятно положение в резултат на плана за преструктуриране, отколкото ако се пристъпи към ликвидация, независимо дали това е ▌ частична ликвидация или продажба на предприятието като действащо предприятие***, или в случай на следващия най-добър алтернативен вариант за действие, ако планът за преструктуриране не е бил утвърден. Държавите членки следва да могат да изберат един от тези прагове при транспонирането на теста за висшия интерес на кредиторите в националното си право.*** Този тест следва да се прилага във всеки случай, когато планът трябва да бъде утвърден, за да стане задължителен за несъгласните с него кредитори или, в зависимост от случая, с несъгласните с него класове ***кредитори. Вследствие на теста за висшия интерес на кредиторите, когато публични институционални кредитори имат привилегирован статут съгласно националното право, държавите членки могат да предвидят, че с плана не може да се налага пълно или частично отписване на вземанията на тези*** кредитори.

(53) Макар че планът за преструктуриране следва винаги да се счита за приет, когато необходимото мнозинство във всеки засегнат клас го подкрепя, ако планът за преструктуриране не е подкрепен от необходимото мнозинство във всеки засегнат клас, той следва да може да бъде утвърден от съдебен или административен орган ***по предложение на длъжник или с неговото съгласие. Когато това е юридическо лице, държавите членки следва да могат да решат дали с цел приемане или утвърждаване на план за преструктуриране за длъжник се счита управителният съвет на юридическото лице или определено мнозинство от акционерите или притежателите на дял от капитала. За да бъде утвърден планът в случай на принудително налагане между класове кредитори, той трябва да бъде подкрепен от мнозинство от имащи класове засегнати страни с право на глас. Най-малко един от тези класове следва да е клас на обезпечени кредитори или да е с по-горен ранг от обикновения клас необезпечени кредитори.***

***(54)Следва да е възможно когато мнозинството от имащите право на глас класове не подкрепи плана за преструктуриране, независимо от това планът да бъде утвърден, ако е подкрепен от най-малко един засегнат или неблагоприятно засегнат клас кредитори, които, при оценка на длъжника като действащо предприятие, получават плащане или запазват някакъв интерес, или, когато това се предвижда съгласно националното право, може основателно да се предположи, че ще получат плащане или ще запазят някакъв интерес, ако съгласно националното право се приложи обичайното класиране по приоритет при ликвидация.***

***В този случай държавите членки следва да могат да увеличат необходимия за утвърждаването на плана брой класове, без непременно да се изисква всички тези класове да следва, при оценка на длъжника като действащо предприятие, да получат плащане или да запазят някакъв интерес. Държавите членки обаче не следва да изискват съгласието на всички класове. Съответно, когато класовете кредитори са само два, съгласието на поне един клас следва да се счита за достатъчно, ако са изпълнени другите условия за прилагане на принудителното налагане между класове кредитори. Неблагоприятното засягане на кредиторите следва да означава, че стойността на техните вземания е намаляла.***

***(55) Когато използват принудително налагане между класове кредитори, държавите членки следва да гарантират, че*** предложеният план не засяга несправедливо несъгласните с него класове ***от засегнати кредитори, и държавите членки следва да предоставят достатъчна защита на такива класове на засегнати несъгласни кредитори. Държавите членки следва да могат да защитят несъгласен с плана клас засегнати кредитори, като гарантират, че те са третирани поне толкова благоприятно, колкото всеки друг клас от същия ранг, и по-благоприятно от всеки по-нисък клас. Като алтернатива, държавите членки могат да защитят несъгласен с плана клас от кредитори, като гарантират, че вземанията на този несъгласен с плана клас от з*** засегнати кредитори се изплащат в пълен размер, ***ако*** клас с по-нисък приоритет получава дял от разпределението или запазва даден интерес съгласно плана за преструктуриране (правилото за абсолютния приоритет). ***Държавите членки следва да разполагат със свобода на действие при прилагането на концепцията за изплащане в пълен размер, включително по отношение на датата на плащане, ако главницата на вземането и, в случая на обезпечените кредитори, стойността на обезпечението, са защитени. Държавите членки следва да могат също да решат какви са еквивалентните начини, по които първоначалното вземане може да бъде удовлетворено изцяло.***

***(56) Държавите членки следва да могат да предвиждат дерогация от правилото за абсолютния приоритет, например когато се счита, че е справедливо притежателите на дял от капитала да запазят определени интереси съгласно плана, въпреки че по-висш клас е длъжен да приеме намаление на своите вземания, или че основни доставчици, обхванати от разпоредбата относно спирането на производства по индивидуални искове за принудително изпълнение, получат изплащане на вземания преди по-висши класове кредитори. Държавите членки следва да могат да избират кой от изброените по-горе механизми за защита да въведат.***

(57) Макар че законните интереси на акционерите и на други притежатели на дял от капитала следва да бъдат защитени, държавите членки следва да гарантират, че ***те*** не могат неоснователно да ***възпрепятстват*** приемането на планове за преструктуриране, с които длъжникът би възвърнал своята жизнеспособност. ***Държавите членки следва да могат да използват различни начини за постигане на тази цел, например като не позволят на притежателите на дял от капитала да гласуват по плана за преструктуриране и като не обвържат*** приемането на план за преструктуриране ▌ със съгласието на притежателите на дял от капитала, които при определянето на стойността на предприятието не биха получили никакви плащания или друго възнаграждение, ако се прилага обичайното класиране по приоритет при ликвидация. ▌ При все това, когато притежателите на дял от капитала имат право да гласуват по план за преструктуриране, съдебен или административен орган следва да бъде в състояние да утвърди плана чрез механизъм за принудително налагане между класове кредитори независимо от несъгласието на един или повече класове притежатели на дял от капитала. ***Държавите членки, които изключват притежателите на дял от капитала от гласуване, не следва да са задължени да прилагат правилото за абсолютен приоритет в отношението между кредитори и притежатели на дял от капитала.***

***Друг възможен начин за гарантиране, че притежателите на дял от капитала*** не ***възпрепятстват неоснователно приемането на планове за преструктуриране би бил да се гарантира, че мерките за преструктуриране, които засягат пряко правата на притежателите на дял от капитала и които трябва да бъдат одобрени от общо събрание на акционерите по силата на дружественото право на Съюза и националното дружествено право, не са обект на неоправдано високи изисквания за мнозинство и че притежателите на дял от капитала не разполагат с правомощия по отношение на мерките за преструктуриране, които не засягат пряко правата им.***

***(58)*** Възможно е да бъдат необходими повече класове притежатели на дял от капитала, когато съществуват различни класове акционери с различни права. Притежателите на дял от капитала в ММСП, които не са просто инвеститори***,*** а собственици на ***предприятието*** и допринасят за неговата дейност по други начини, например с ***експертни*** знания в областта на управлението, може да не разполагат със стимул за преструктуриране при такива условия. Поради тази причина механизмът за принудително налагане между класове кредитори следва да остане незадължителен за ***длъжници, които са*** ММСП***.***

***(59) За целите на изпълнението на плана за преструктуриране същият следва да предвижда възможност за притежателите на дял от капитал в ММСП да предоставят помощ за преструктурирането под формата на непарични вноски, като например чрез своя опит, репутация или търговски контакти.***

(60) Работниците следва да се ползват с пълна защита съгласно трудовото право за целия период на производствата по превантивно преструктуриране. По-специално, настоящата директива следва да не засяга правата на работниците, гарантирани с директиви 98/59/ЕО[1] и 2001/23/ЕО[2] на Съвета,

---

1 Директива 98/59/ЕО на Съвета от 20 юли 1998 г. за сближаване на законодателствата на държавите членки в областта на колективните уволнения (ОВ L 225, 12.8.1998 г., стр. 16).

2 Директива 2001/23/ЕО на Съвета от 12 март 2001 г. относно сближаването на законодателствата на държавите членки във връзка с гарантирането на правата на работниците и служителите при прехвърляне на предприятия, стопански дейности или части от предприятия или стопански дейности (ОВ L 82, 22.3.2001 г., стр. 16).

директиви 2002/14/ЕО[1], 2008/94/ЕО[2] и 2009/38/ЕО[3] на Европейския парламент и на Съвета. Задължението за информиране на работниците и задължението за консултиране с тях съгласно националното право, с което се транспонират посочените директиви, остават непроменени. Това включва задължения за информиране и консултиране на представителите на работниците относно решението да се прибегне към рамка за превантивно преструктуриране в съответствие с Директива 2002/14/ЕО.

***(61)*** ***На*** работниците ***и техните представители следва да бъде предоставена информация във връзка с предложения план за преструктуриране, така че, както е предвидено в правото на Съюза, да им се осигури възможност да направят задълбочена оценка на различните сценарии. Наред с това*** работниците ***и техните представители следва да участват в необходимата степен в изпълнението на изискванията за консултации съгласно правото на Съюза.*** Предвид необходимостта да се гарантира подходящо ниво на защита на работниците, от държавите членки следва ***да се изисква да*** изключат дължимите вземания на работниците ▌ от спиране на ***производства по индивидуални искове за принудително изпълнение***, независимо дали тези вземания са възникнали преди или след разрешаване на спирането. Спирането на принудителното изпълнение на дължимите вземания на работниците следва да е допустимо само за сумите и за периода, за които изплащането на такива вземания се гарантира ефективно ***на същото равнище*** с други средства съгласно националното право ▌. Когато в националното право са предвидени ограничения на отговорността на гарантиращите институции, било то от гледна точка на продължителността на гаранцията или на изплащаните на работниците суми, работниците следва да бъдат в състояние да получат удовлетворяване на вземанията си от работодателя при евентуален недостиг дори в периода на спирането. ***Като алтернатива***

---

1 Директива 2002/14/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2002 г. за създаване на обща рамка за информация и консултации на работниците и служителите в Европейската общност (ОВ L 80, 23.3.2002 г., стр. 29).

2 Директива 2008/94/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 г. относно закрилата на работниците и служителите в случай на неплатежоспособност на техния работодател (ОВ L 283, 28.10.2008 г., стр. 36).

3 Директива 2009/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 май 2009 г. за създаване на европейски работнически съвет или на процедура за информиране и консултации с работниците и служителите в предприятия с общностно измерение и групи предприятия с общностно измерение (ОВ L 122, 16.5.2009 г., стр. 28).

***държавите членки следва да могат да изключат вземанията на работниците от обхвата на рамките за превантивно преструктуриране и да предвидят тяхната защита съгласно националното право.***

(62) Когато план за преструктуриране предполага прехвърляне на част от предприятие или стопанска дейност, правата на работниците, произтичащи от трудови договори или трудови правоотношения, по-специално правото на заплата, следва да бъдат защитени в съответствие с членове 3 и 4 от Директива 2001/23/ЕО, без да се засягат специфичните правила, които се прилагат в случай на производства по несъстоятелност съгласно член 5 от посочената директива, и по-специално възможностите, които се позволяват съгласно член 5, параграф 2 от посочената директива. ***Настоящата директива не следва да*** засяга правата на информиране и консултиране, които са гарантирани с Директива 2002/14/ЕО, включително относно решения, които вероятно могат да доведат до съществени промени в организацията на работа или в договорните взаимоотношения с оглед постигане на съгласие по такива решения, които права са гарантирани с Директива 2002/14/ЕО. ***Наред с това*** съгласно настоящата директива работниците, ***чиито вземания*** са засегнати от план за преструктуриране, следва да имат право да гласуват по плана. За целите на гласуването по плана за преструктуриране държавите членки ***следва да могат ,***да вземат решение да поставят работниците в отделен клас от другите класове кредитори.

***(63) Съдебните или административните органи следва да разпоредят оценка на предприятието — или при ликвидация, или при следващия най-добър алтернативен вариант за действие, ако планът за преструктуриране не е утвърден, — единствено ако несъгласна с плана засегната страна оспори плана за преструктуриране. Това следва да не пречи на държавите членки да извършват оценки в друг контекст съгласно националното право. Независимо от това, следва да е възможно такова решение да се състои и от одобрението на оценката от експерт или на оценка, която е била представена от длъжника или от друга страна на по-ранен етап от процеса. Когато бъде взето решение за извършване на оценка, държавите членки следва да могат да предвидят специални правила извън обхвата на общото гражданскопроцесуално право за оценка в случаи на преструктуриране, с оглед да се гарантира експедитивното извършване на оценката. Никоя разпоредба от настоящата директива следва да не засяга правилата съгласно националното право относно доказателствената тежест в случай на извършване на оценка.***

***(64) Задължаващото действие на план за преструктуриране следва да се ограничава до засегнатите страни, които вземат участие при приемането на плана. Държавите членки следва да могат да определят какви са последиците от участието на даден кредитор , в т.ч. в случай на неизвестни кредитори или кредитори по бъдещи вземания. Например държавите членки следва да могат да решат как да процедират с кредиторите, които са били надлежно уведомени, но които не са участвали в производствата.***

(65) Заинтересованите засегнати страни следва да могат да обжалват решение за утвърждаване на план за преструктуриране, съставен ***от административен орган***. ***Държавите членки следва да могат също да въведат възможност за обжалване на решение за утвърждаване на план за преструктуриране, съставен от съдебен орган.*** При все това с оглед да се гарантира ефективността на плана, да се намали несигурността и да се избегнат неоснователни забавяния, обжалването следва ***по правило*** да няма суспензивно действие по отношение на изпълнението на плана за преструктуриране. ***Държавите членки следва да могат да определят или ограничават основанията за обжалване. При обжалване на решението за утвърждаване на плана държавите членки следва да могат да допускат съдебен орган да издаде предварително решение или решение по кратка процедура, с което изпълнението или привеждането в действие на плана е защитено от последиците от уважаването на жалбата.*** В случай че ***жалбата бъде уважена, съдебният или административният орган*** следва да може да обмисли като алтернатива на оттеглянето на плана ***изменението на плана, когато държавите членки предвиждат такава възможност, както и утвърждаването на плана без изменения***. ***Измененията на плана следва да могат да бъдат предложени или гласувани от страните, по тяхна инициатива или по искане на съдебния орган. Държавите членки биха могли да предвидят също компенсации за парични загуби, понесени от страната, чието обжалване е било уважено. Националното право следва да може да урежда въпроса за ново спиране или удължаване на спирането на производство, в случай че съдебният орган реши, че обжалването има суспензивно действие.***

(66) Успехът на план за преструктуриране често зависи от това дали ▌ обхватът на финансовата ***помощ е разширен и включва и длъжника***, за да се подкрепи първо осъществяването на стопанска дейност по време на преговорите по преструктурирането и след това изпълнението на плана за преструктуриране след неговото утвърждаване. ***Финансовата помощ следва да се разбира в широк смисъл, включително предоставяне на парични средства или гаранции от трети страни и доставки на стоки, инвентар, суровини и комунални услуги, например чрез предоставянето на длъжника на по-дълъг срок за погасяването. Поради това междинното и новото*** финансиране следва да бъдат изключени от обхвата на отменителните искове, насочени към обявяването на такова финансиране за нищожно, унищожаемо или неприложимо като действие, което е във вреда на кредиторите на несъстоятелността в контекста на последващи производства по несъстоятелност.

(67) Националното законодателство в областта на несъстоятелността, в което се предвиждат отменителни искове ***за междинно и ново финансиране***, или се предвижда, че на новите заемодатели могат да бъдат наложени граждански, административни или наказателни санкции за отпускане на кредит на длъжници с финансови затруднения, ***би могло да изложи на риск*** достъпността на необходимото финансиране за успешно договаряне и изпълнение на план за преструктуриране. Настоящата ***директива не следва да засяга други основания за обявяването на новото или междинното финансиране за нищожно, унищожаемо или неприложимо, или подвеждането под гражданска, наказателна или административна отговорност на доставчиците на такова финансиране, както е предвидено в националното право. Такива други основания биха могли да включват, наред с другото, измами, недобросъвестност, определен вид отношения между страните, които биха могли да п да са свързани с конфликт на интереси, като например при сделки между свързани лица или между акционерите и дружеството, както и сделките, при които дадена страна получи стойността или обезпечението, без да има право на това към момента на сделката, или с начина, по който тя се извършва.***

***(68)*** ***При*** разширяване на обхвата на междинно финансиране, страните не знаят дали планът за преструктуриране в крайна сметка ще бъдат утвърден или не. ***Поради това държавите членки следва да не бъдат задължени да ограничават*** защитата на междинното финансиране до случаи, в които планът бива приет от кредиторите или утвърден от съдебен или административен орган ▌. С оглед да се избегнат потенциални злоупотреби следва да се защити само финансирането, което е необходимо незабавно в разумни граници за продължаване на дейността или за оцеляване на стопанската дейност на длъжника, или за запазване или увеличаване на стойността на тази стопанска дейност в очакване на утвърждаването на плана. ***Нещо повече, настоящата директива не следва да пречи на държавите членки да въведат механизъм за предварителен контрол за междинното финансиране. Държавите членки следва да могат да ограничат защитата за ново финансиране до случаите, когато планът е утвърден от съдебен или административен орган, а за междинно финансиране — до случаите, когато то е обект на предварителен контрол. Механизмът за предварителен контрол за междинно финансиране или други сделки би могъл да се използва от специалист в областта на преструктурирането, от комитет на кредиторите или от съдебен или административен орган.*** Защитата от отменителни искове и защитата от лична отговорност са минимални гаранции, които следва да се предоставят във връзка с междинно и ново финансиране. При все това насърчаването на нови заемодатели да поемат повишен риск, като инвестират в жизнеспособен длъжник с финансови затруднения, може да изисква допълнителни стимули, като например отдаване на приоритет на такова финансиране при последващи производства по несъстоятелност, най-малкото в сравнение с необезпечени вземания.

(69) С оглед да се насърчи култура, която стимулира ранно прибягване към превантивно преструктуриране е желателно сделките, ***които са основателни и незабавно необходими за договарянето*** или изпълнението на план за преструктуриране, също да бъдат защитени от отменителни искове при последващи производства по несъстоятелност. ***Съдебните или административните органи следва да могат , при определянето на основателността и незабавната необходимост на разходи и такси, например да разглеждат прогнози и разчети, представени на засегнатите страни, на комитета на кредиторите, на специалист в областта на преструктурирането или на самия съдебен или административен орган. За тази цел държавите членки следва да могат също да изискват от длъжниците да предоставят и актуализират съответни разчети.*** Тази защита следва да повиши сигурността по отношение на сделките с предприятия, за които е известно, че се намират във финансови затруднения, и да разсее опасенията на кредиторите и инвеститорите, че всички такива сделки биха могли да бъдат обявени за нищожни при неуспешно преструктуриране. ***Държавите членки следва да могат да определят даден момент преди откриването на производство по превантивно преструктуриране и постановяването на спиране на производствата по индивидуални искове за принудително изпълнение, от който таксите и разходите за договаряне, приемане, утвърждаване на плана за преструктуриране или за получаване на професионален съвет относно него, започват да се ползват от защита срещу отменителни искове. При наличие на други плащания и разходи и при защита на изплащането на заплатите на работниците за такъв начален момент може да бъде определено предоставянето на спиране на производство или откриването на производство по превантивно преструктуриране.***

(70) С оглед да се насърчи допълнително превантивното преструктуриране е важно да се гарантира, че директорите не биват възпирани да упражняват разумна стопанска преценка или да поемат разумни търговски рискове, особено когато това би повишило шансовете за преструктуриране на потенциално жизнеспособни предприятия. Когато дружеството изпитва финансови затруднения, директорите следва да предприемат ***стъпки за свеждане до минимум на загубите и избягване на несъстоятелност,*** като ▌ получаване на професионален съвет, включително относно преструктурирането и несъстоятелността, например като използват инструменти за ранно предупреждение, когато е приложимо; защита на активите на дружеството, за да се увеличи в максимална степен стойността и да се избегне загубата на основни активи; проучване на структурата и функциите на предприятието с цел определяне на жизнеспособността и намаляване на разходите; въздържане от обвързване на дружеството с видове сделки, които могат да подлежат на отмяна, освен ако е налице подходяща икономическа мотивация; продължаване на търговската дейност, когато това е подходящо за увеличаване в максимална степен на стойността на действащото предприятие; провеждане на преговори с кредитори и предприемане на производства по превантивно преструктуриране.

(71) Когато длъжникът е застрашен от несъстоятелност, е важно да се защитят и законните интереси на кредиторите от управленски решения, които могат да повлияят на състава на имуществото на длъжника, особено когато тези решения биха могли да доведат до допълнително намаляване на стойността на имуществото, налично за преструктуриране или за разпределение между кредиторите. Поради това в такива обстоятелства е необходимо да се гарантира, че директорите избягват умишлени действия или груба небрежност, които водят до лични облаги за сметка на акционерите, като сключват сделки под пазарната им стойност или предприемат действия, водещи до отдаване на несправедливо предпочитание на един или повече акционери за сметка на други. ***Държавите членки следва да могат да изпълнят съответните разпоредби от настоящата директива, като гарантират, че, когато преценяват дали директорът трябва да бъде подведен под отговорност за нарушаване на задължението за полагане на грижа, съдебните или административните органи вземат под внимание предвидените в настоящата директива правила относно задълженията на директорите. Настоящата директива не цели установяването на йерархия между различните страни, чиито интереси трябва да бъдат надлежно отчетени. Държавите членки обаче следва да могат да вземат решение за установяване на такава йерархия. Настоящата директива следва да не засяга националните разпоредби на държавите членки относно процесите на вземане на решения в рамките на*** дружеството.

*(72)* ***Предприемачи, които упражняват търговска дейност, стопанска дейност, занаят или професия като независими, самостоятелно заети лица, може да са изложени на риск от изпадане в несъстоятелност.*** Различията между държавите членки по отношение на възможностите за започване отново на дейност биха могли да стимулират свръхзадлъжнели ***или несъстоятелни*** предприемачи да се преместят в държава членка, различна от държавата членка по установяването, за да се възползват от по-кратки срокове или по-привлекателни условия за опрощаване на задължения, което създава допълнителна правна несигурност и разходи за кредиторите при възстановяване на техните вземания. Освен това последиците от ***несъстоятелността***, по-специално социалната стигма, правните последици, като например забрана за предприемачите да започват и да извършват предприемаческа дейност, и постоянната невъзможност за погасяване на задълженията представляват важни фактори, които обезкуражават предприемачите, които желаят да създадат предприятие или да получат втори шанс, въпреки че данните сочат, че ***изпадали в несъстоятелност*** предприемачи имат по-големи шансове да успеят следващия път.

(73) Поради това следва да се предприемат стъпки за намаляване на отрицателните последици от свръхзадлъжнялостта ***или несъстоятелността*** върху предприемачите, които са физически лица, по-специално като се позволи пълно опрощаване на ***задълженията*** след определен период от време и като се ограничи продължителността на забрани за осъществяване на дейност, издадени във връзка със свръхзадлъжнялост ***или несъстоятелност*** на длъжника. ***Понятието „несъстоятелност“ следва да бъде определено в националното право и то би могло да се изразява под формата на свръхзадлъжнялост. Понятието „предприемач“ по смисъла на настоящата директива следва да не засяга длъжността на управителите или директорите на дружество, което следва да бъде третирано съгласно националното право. Държавите членки следва да могат да решават как да получат достъп до опрощаване на задължения, включително възможността да се изиска от длъжника да подаде молба за опрощаването.***

***(74) Държавите членки следва да могат да предвидят възможността за коригиране на задълженията за погасяване за несъстоятелни предприемачи, когато е налице съществена промяна в тяхното финансово положение, независимо дали го подобрява или влошава. Настоящата директива не следва да изисква планът за погасяване да се ползва с подкрепата на мнозинството от кредиторите. Държавите членки следва да могат да предвидят, че няма пречки предприемачите да започнат нова дейност в същата или друга област по време на изпълнението на плана за погасяване.***

***(75) Опрощаването на задължения следва да бъде на разположение при производства, които включват план за погасяване, осребряване на активи или комбинация от двете. При прилагането на тези разпоредби държавите членки следва да могат свободно да избират между тези алтернативи. Ако националното право предвижда повече от едно производство, водещо до опрощаване на задължения, държавите членки следва да гарантират, че най-малко едно от тези производства предлага на несъстоятелните предприемачи възможност за пълно опрощаване на задълженията в рамките на срок, не по-дълъг от три години. В случай на производства, които представляват комбинация от осребряване на активи и план за погасяване, срокът на опрощаване на задълженията следва да започне да тече най-късно от деня, в който планът за погасяване бива утвърден от съд или започва да се изпълнява, например от първата вноска съгласно плана, но може да започне и на по-ранен етап, например от момента на вземането на решение за откриване на производството.***

***(76) При производства, които не включват план за погасяване, срокът на опрощаване на задълженията следва да започне най-късно от датата, когато е взето решението за откриване на производството от съдебен или административен орган или от датата на установяване на масата на несъстоятелността. За целите на изчисляване на продължителността на срока за опрощаване на задълженията съгласно настоящата директива държавите членки следва да могат да предвидят, че в понятието „откриване на производство“ не се включват предварителни мерки, като например обезпечителни мерки или назначаването на временен синдик, освен ако тези мерки дават възможност за осребряване на активите, включително разпореждане и разпределяне на активите в полза на кредиторите. Установяването на масата на несъстоятелността не следва да води непременно до официално решение или утвърждаване от съдебен или административен орган, ако такова решение не се изисква по националното право, и може да се състои в представяне на опис на активите и пасивите.***

***(77) Когато дадено производство, водещо до опрощаване на задължения, налага осребряване на активите на предприемача, държавите членки не следва да са възпрепятствани да предвидят искането за опрощаване да се третира отделно от осребряването на активите, при условие че такова искане представлява неразделна част от производството, водещо до опрощаване на задължения съгласно настоящата директива. Държавите членки следва да могат да вземат решения относно правилата за доказателствената тежест с цел опрощаването на задължения, което означава, че от предприемачите следва да е възможно да се изисква по закон да докаже, че е спазили задълженията си.***

(78) Пълно опрощаване ***на задълженията*** или прекратяването на ***забраната за осъществяване на дейност*** след ▌ период, ***не по-дълъг от три години, не е*** целесъобразно при всякакъв вид обстоятелства, ***поради което от това правило може да се наложи бъдат въведени дерогации, които са надлежно обосновани поради съображения, предвидени в националното право. Например, такива дерогации могат да бъдат въведени*** в случаи, когато длъжникът не е почтен или е действал недобросъвестно. ***Когато предприемачите не се ползват от презумпцията за почтеност и добросъвестност съгласно националното право, тежестта на доказване на тяхната почтеност и добросъвестност на не следва да им създава излишни трудности или тежест за започване на производство.***

(79) ***Когато*** установяват дали даден предприемач е непочтен, съдебните или административните органи могат да вземат предвид обстоятелства като естеството и размера на задълженията, времето, в което са били натрупани, усилията на предприемача да погаси задълженията и да изпълни правните си задължения, включително изисквания за публично лицензиране и правилно водене на счетоводство, действия от страна на предприемача, възпрепятстващи кредиторите да прибегнат към средства за правна защита, ***изпълнението на задълженията на предприемачите, които са директори на дружеството, при вероятността от несъстоятелност, както и спазването на законодателството на Съюза и националното законодателство в областта на конкуренцията и трудовото законодателство. Следва да могат да се въведат дерогации, когато предприемачът не е изпълнил определени правни задължения, включително задължения да се постигне максимална възвращаемост за кредиторите, които могат да бъдат под формата на общо задължение за генерирането на приходи или активи. Освен това следва да може да бъдат въведени специални дерогации, когато е необходимо да се гарантира баланс между правата на длъжника и правата на един или повече кредитори, например когато кредиторът е физическо лице, което се нуждае от по-голяма защита, отколкото длъжника.***

***(80) Дерогация може да бъде основателна и когато разходите по производството, водещо до опрощаване на задължения, в т.ч. таксите на съдебните и административните органи и специалистите в областта на преструктурирането, не са покрити от предприемача. Държавите членки следва да могат да предвиждат възможността, че след предоставянето на опрощаване, ползите от това опрощаване могат да бъдат отнети, например когато финансовото състояние на длъжника се подобри значително поради непредвидени обстоятелства, като например печалба от лотарията или или получаване на наследство или дарение. Държавите членки не следва да бъдат възпрепятствани да предвиждат допълнителни дерогации при ясно определени обстоятелства и когато това е надлежно обосновано.***

***(81) При наличието на надлежно обоснована причина, определена в националното право, може да бъде целесъобразно да се ограничи възможността за опрощаване на някои категории задължения. Държавите членки следва да могат да изключат обезпечените задължения от възможността за опрощаване само до размера на стойността на обезпечението, определен в националното право, а останалата част от задълженията следва да се разглежда като необезпечени задължения. В надлежно обосновани случаи държавите членки следва да могат да изключват и други категории задължения.***

***(82) Държавите членки следва да могат да предвидят, че съдебните или административните органи могат да проверяват ex officio или по искане на лице, което има законен интерес, дали предприемачите са изпълнили условията за получаване на пълно опрощаване на задълженията.***

***(83) В случай че разрешително или лиценз за извършване на определен занаят, стопанска дейност, търговска дейност или професия, е било отказано на предприемача или отнето в резултат на забрана за осъществяване на дейност, настоящата директива не следва да възпрепятства държавите членки да изискват от предприемача да представи заявление за ново разрешение или лиценз след изтичане на срока на забраната за осъществяване на дейност. Когато орган на дадена държава членка приема решение относно специално наблюдавана дейност, той следва да може да вземе предвид, дори когато забраната за осъществяване на дейност е изтекла, факта, че несъстоятелният предприемач е получил опрощаване на задължения в съответствие с настоящата директива.***

***(84) Лични и професионални задължения, които не могат да бъдат разумно разделени, например когато даден актив се използва в хода на професионалната дейност на предприемача, както и извън тази дейност, следва да бъдат разглеждани в рамките на едно производство. Когато държавите членки предвиждат тези задължения да бъдат предмет на различни производства по несъстоятелност, е необходимо да се осигури координация между различните производства. Настоящата директива не следва да засяга възможността на държавите членки да изберат да разглеждат всички задължения на предприемачите в рамките на едно производство. Държавите членки, които разрешават на предприемачите да продължат дейността си за своя собствена сметка по време на производството по несъстоятелност, не следва да бъдат възпрепятствани да предвидят, че такива предприемачи могат да подлежат на ново производство по несъстоятелност, ако така продължената стопанска дейност изпадне в несъстоятелност.***

(85) Необходимо е да се поддържа и да се повиши прозрачността и предвидимостта на производствата за постигането на резултати, които благоприятстват запазването на предприятия и предоставянето на втори шанс за предприемачи или позволяват ефикасна ликвидация на нежизнеспособни предприятия. Освен това е необходимо да се намали прекомерната продължителност на производствата по несъстоятелност в много държави членки, тъй като тя води до правна несигурност за кредиторите и инвеститорите и до ниски проценти на събиране на вземанията. Не на последно място, с оглед на механизмите за засилено сътрудничество между съдии и специалисти по трансгранични дела, създадени с Регламент (ЕС) 2015/848, професионализмът на всички участници трябва да бъде на сходно високо ниво навсякъде в Съюза. За постигането на тези цели държавите членки следва да гарантират, че членовете на съдебните и административните органи, занимаващи се ***производства*** за превантивно преструктуриране, несъстоятелност и опрощаване на задължения, ***преминават подходящо обучение и разполагат с нужните експертни познания за изпълнението на своите задължения. Те могат да получат обучение и експертен опит и по време на изпълнението на задълженията им на член на съдебен или административен орган или преди назначаването им на такава длъжност по време на изпълнението на друга длъжност, която има отношение към задълженията на член на съдебен или административен орган.***

*(86)* Такова ***обучение и експертен опит*** следва да създадат възможност за ефикасното ***вземане*** на решения с потенциално значителни икономически и социални последици и не следва да означава, членовете на съдебния орган трябва да се занимават изключително с въпроси в областта на преструктурирането, несъстоятелността и опрощаването на ***задължения***. ***Държавите членки следва да гарантират ефикасното и експедитивно провеждане на производствата по преструктуриране, несъстоятелност и опрощаване на задължения.*** Например създаването на специализирани съдилища или съдебни състави ***или назначаването на специализирани съдии*** в съответствие с националното право, ***както и съсредоточаването на компетентност в ограничен брой съдебни или административни органи,*** би могло да бъде ▌ ефикасен начин за постигане на ***целите за правна сигурност и ефективност на производствата***. ***Държавите членки не следва да бъдат задължавани да изискват приоритетното третиране на производства за*** преструктуриране, несъстоятелност и опрощаване на ***задължения спрямо други производства.***

(87) Държавите членки следва да гарантират също, че ▌ специалистите в областта на преструктурирането, несъстоятелността и ***опрощаването на задължения***, които са назначени от съдебни или административни органи („специалистите“), са преминали ***подходящо*** обучение, назначени са по прозрачен начин при надлежно отчитане на необходимостта да се гарантират ефикасни процедури и изпълняват своите задачи добросъвестно. ***Важно е да се осигури специалистите да се придържат към обичайните стандарти за изпълнението на тези задължения, като например получаване на застраховка за професионална отговорност. Подходящо обучение, квалификация и експертен опит за специалисти могат да бъдат придобити и по време на упражняване на тяхната професия. Държавите членки не следва да бъдат задължени да предоставят необходимото обучение — такова може да се предоставя, например, от професионалните сдружения или други органи. Синдиците, съгласно определението в Регламент (ЕС) 2015/848, следва да бъдат включени в обхвата на настоящата директива .***

*(88) Настоящата директива следва да не възпрепятства държавите членки да предвидят, че специалистите се избират от длъжника, от кредиторите или от комитет на кредиторите от от списък или група, предварително одобрени от съдебен или административен орган. При избора на специалист, на длъжника, кредиторите или комитета на кредиторите може да се предостави свобода на преценка по отношение на експертните познания и опита на специалиста като цяло и на нуждите в конкретния случай. Длъжниците, които са физически лица, може да бъдат освободени изцяло от това задължение. В делата с трансгранични елементи при назначаването на специалист следва да се вземе предвид, наред с другото, способността на специалиста да спазва задълженията по Регламент (ЕС) 2015/848, да общува и да си сътрудничи с чуждестранни специалисти в областта на несъстоятелността и съдебни или административни органи от други държави членки, както и човешките и административните ресурси, с които разполага, за да се справи с потенциално сложни дела. Държавите членки следва да не са възпрепятствани да си осигуряват подбора на специалисти чрез други методи, например избор на случаен принцип от софтуерна програма, при условие че се гарантира, че при използването на тези методи се отдава дължимото внимание на експертните познания и опита на специалиста. Държавите членки следва да могат да вземат решения относно начините за възраженията срещу избор или назначаване на специалист или за отправяне на искане специалистът да бъде заменен, например чрез комитета на кредиторите.*

*(89)* ***Специалистите следва да подлежат на*** надзорни и регулаторни механизми, които следва да включват ▌ ефективни ***мерки за търсене на отговорност от специалистите***, които не са изпълнили своите задължения, ***като намаляване на хонорара на специалиста; неговото изключване от списъка или групата от специалисти, които могат да бъдат назначени по дела за несъстоятелност, ако е целесъобразно, дисциплинарни, административни или наказателни санкции. Тези надзорни и регулаторни механизми следва да не засягат разпоредбите на националното право в областта на гражданската отговорност за щети поради неизпълнение на договорни или извъндоговорни задължения. Държавите членки следва да не са задължени да създават специални органи или структури. Държавите членки следва да осигурят публичен достъп до информацията относно органите или структурите, които упражняват надзор върху специалистите. Например, само указването на даден съдебен или административен орган, следва са е достатъчно като информация. От държавите членки обаче не се изисква да създават специфични органи или структури.*** Такива стандарти следва да могат да бъдат постигнати без да е необходимо да се създават нови професии или квалификации ***в националното право***. ***Държавите членки следва да могат да разширят приложението на разпоредбите относно обучението и упражняването на надзор върху специалистите и спрямо други специалисти, които не попадат в обхвата на настоящата директива. Държавите членки не следва да бъдат задължавани да предвиждат приоритетно третиране на производствата относно възнаграждение на специалисти спрямо други производства.***

(90) С цел да се намали допълнително продължителността на производствата, ***да се улесни*** по-доброто участие на кредиторите ***в производствата по*** преструктуриране, несъстоятелност и опрощаване ***на задължения***, както и да се гарантират сходни условия за кредиторите, независимо от тяхното местоположение в Съюза, ***държавите членки следва да въведат разпоредби, позволяващи на длъжниците, кредиторите, специалистите и съдебните и административните органи да използват електронни средства за комуникация ▌.*** Поради това следва да бъде възможно процесуални стъпки като предявяването на вземания от кредиторите, ***уведомяването на кредиторите или*** подаването ***на искове и жалби*** да се извършва чрез електронни средства за комуникация. ***Държавите членки следва да могат да предвидят възможността уведомленията до кредитора да се извършват по електронен път, само ако засегнатият кредитор предварително е дал съгласието си за електронна комуникация.***

***(91) Страните по производства по преструктуриране, несъстоятелност и освобождаване от задължения не следва да бъдат задължавани да използват електронни средства за комуникация, ако използването им не е задължително съгласно националното право, без да се засяга възможността държавите членки да въведат задължителна система за електронно подаване и връчване на документи в производствата по преструктуриране, несъстоятелност и опрощаване на задължения. Държавите членки следва да могат да избират самите средства за електронни съобщения. Примери за такива средства могат да включват специално разработена система за предаване на такива документи по електронен път или използването на електронна поща, без да се възпрепятства възможността държавите членки да въвеждат елементи, предназначени да гарантират сигурността на предаването на данни по електронен път, например електронен подпис, или удостоверителните услуги, например услуги за електронна препоръчана поща, в съответствие*** с Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета[1].

[1] Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ L 257, 28.8.2014г., стр. 73).

(92) С цел да се проследи изпълнението и прилагането на настоящата директива е важно да се събират надеждни ***и съпоставими*** данни относно провеждането на производствата по преструктуриране, несъстоятелност и опрощаване на задължения. Поради това държавите членки следва да събират и обобщават данни, които са достатъчно подробни, за да позволят да се извърши точна оценка на начина, по който директивата функционира на практика, ***и да съобщават тези данни на Комисията***. ***Формулярът за съобщаването на тези данни на Комисията („формулярът“) следва да бъде изготвен от Комисията със съдействието на комитета по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета[1]. Формулярът следва да съдържа списък на основните резултати от производствата, които са общи за всички държави членки. Например, в случая на производство по преструктуриране, тези основни резултати биха могли да са следните: планът е утвърден от съдебна инстанция; планът не е утвърден от съдебна инстанция; производствата по преструктуриране са преминали в производства по ликвидация или са приключили поради откриването на производства по ликвидация, преди планът да бъде утвърден от съдебна инстанция. Държавите членки не следва да бъдат задължени да предоставят разбивка по вид резултати за производствата, които са приключили преди да бъдат взети съответни мерки, но вместо това могат да оповестят общия брой на всички производства, които са обявени за недопустими, или са отхвърлени или оттеглени, преди да бъдат открити.***

[1] Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

***(93) Формулярът за уведомяване следва да съдържа списък на вариантите, които могат да бъдат взети под внимание от държавите членки при определяне на размера на длъжника, като се посочат един или няколко елемента от определението на ММСП и големи предприятия, които са общи за правните системи на всички държави членки. Списъкът следва да включва възможността за определяне на размера на длъжника единствено въз основа на броя на работниците. Формулярът следва също да посочва елементите на средните разходи и средната събираемост на вземанията, за които държавите членки следва да могат да събират данни доброволно; да съдържа насоки относно елементите, които могат да бъдат взети предвид, когато държавите членки използват метод на извадки, например относно размера на извадките, за да се осигури представителността от гледна точка на географското разпределение, размера на длъжниците и стопанската дейност и да включва възможността държавите членки да предоставят допълнителна информация, ако разполагат с такава, например относно общия размер на активите и пасивите на длъжниците.***

(94) Стабилността на финансовите пазари зависи до голяма степен от споразумения за финансово обезпечение, особено в случай на обезпечение с предоставяне на залог във връзка с участието в определени системи или в операции на централни банки и когато се предоставят обезпечения на централни контрагенти . Тъй като стойността на финансовите инструменти, предоставена като обезпечение, може да е много нестабилна, изключително важно е тяхната стойност да се реализира бързо, преди да се понижи. Поради това ▌ разпоредбите на директиви 98/26/ЕО[1] и 2002/47/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[2] и Регламент (ЕС) № 648/***2012 следва да се прилагат независимо от разпоредбите на настоящата директива***. ***Държавите членки следва да имат право да освобождават споразумения за нетиране, в т.ч. за приключващо нетиране, от въздействието на спирането на производствата по индивидуални искове за принудително изпълнение, дори в случаите, когато те не са включени в обхвата на директиви 98/26/ЕО и 2002/47/ЕО и Регламент (ЕС) № 648/2012, ако тези споразумения подлежат на принудително изпълнение съгласно правото на съответната държава членка, дори ако се открие производство по несъстоятелност.***

---

1 Директива 98/26/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 1998 г. относно окончателността на сетълмента в платежните системи и в системите за сетълмент на ценни книжа (ОВ L 166, 11.6.1998 г., стр. 45).

2 Директива 2002/47/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 юни 2012 г. относно финансовите обезпечения (ОВ L 168, 27.6.2002 г., стр. 43).

***Такъв би могъл да бъде случаят за значителен брой рамкови споразумения, които са широко използвани на финансовите, енергийните и стоковите пазари, както от нефинансови, така и от финансови контрагенти. Тези споразумения намаляват системните рискове, особено на пазарите на деривати. Поради това такива споразумения могат да бъдат освободени от ограниченията, налагани върху подлежащите на изпълнение договори по силата на законодателството в областта на несъстоятелността. Съответно, държавите членки следва да имат и правото да освобождават задължителните споразумения за нетиране, включително споразумения за приключващо нетиране, които които действат при откриване на производството по несъстоятелност, от въздействието на спирането на производствата по индивидуални искове за принудително изпълнение. Същевременно сумата, получена в резултат от прилагането на споразуменията за нетиране, включително споразуменията за приключващо нетиране, следва да е обхванатата от спирането на производствата по индивидуални искове за принудително изпълнение.***

***(95) Държавите членки, които са страни по Конвенцията за международните гаранции по отношение на подвижното оборудване, подписана на 16 ноември 2001 г. в Кейптаун, и по протоколите към нея, следва да могат да продължат да изпълняват съществуващите си международни задължения. Разпоредбите на настоящата директива относно рамките за превантивно преструктуриране следва да се прилагат с дерогациите, необходими за осигуряване на прилагането им, без да се засяга прилагането на посочената конвенция и протоколите към нея.***

(96) Ефективността на процеса по приемане и изпълнение на плана за преструктуриране не следва да бъде застрашена от дружественото право на Съюза или националното дружествено право. Поради това държавите членки следва да могат да правят дерогация от изискванията, определени в Директива ***(ЕС) 2017/1132*** на Европейския парламент и на Съвета[1], свързани със задълженията за свикване на общо събрание и предлагането за предпочтително изкупуване на акциите от съществуващите акционери, до степента и за периода, за които трябва да се гарантира, че акционерите не осуетяват усилията за преструктуриране чрез злоупотреба със своите права съгласно ***посочената директива***. ***Например, може да се наложи държавите членки да въведат дерогации от задължението за свикване на общо събрание на акционерите или от обичайните срокове, когато трябва да бъдат предприети спешни действия от ръководството с цел запазване на активите на дружеството, например чрез искане за спиране на отделни действия за принудително изпълнение, и когато е налице сериозна и внезапна загуба на записан капитал и вероятност от изпадане в несъстоятелност. Дерогации от дружественото*** право на Съюза и националното дружествено право ***могат да се изискват също, когато планът за преструктуриране предвижда емитирането на нови акции, които могат да бъдат предлагани с предимство на кредиторите под формата на замяна на дълг срещу дялов капитал, или намаляването на размера на записания капитал в случай на прехвърляне на части от предприятието.***

***Тези дерогации следва да бъдат ограничени по време, доколкото държавите членки смятат, че те са необходими за установяването на рамка за превантивно преструктуриране.*** Държавите членки не следва да бъдат задължени да предвиждат дерогация от дружественото право на Съюза и националното дружествено право, изцяло ***или отчасти, за неограничен*** или за ограничен период от време, ако гарантират, че изискванията на дружественото право не могат да изложат на риск ефективността на процеса на преструктуриране или ако държавите членки разполагат с други също толкова ефективни инструменти, с които да гарантират, че акционерите не възпрепятстват неоснователно

---

[1] Директива (ЕС) 2017/1132 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2017 година относно някои аспекти на дружественото право (ОВ L 169, 30.6.2017 г., стр. 46).

приемането или изпълнението на план за преструктуриране, с който да бъде възстановена жизнеспособността на предприятието. В този контекст държавите членки следва да обърнат особено внимание на ефективността на разпоредбите, свързани със спиране на производства по индивидуални искове за принудително изпълнение и утвърждаването на плана за преструктуриране, които следва да не се възпрепятстват ***необосновано*** от свикването на общи събрания на акционерите или резултатите от тях. ▌

***Поради това Директива (ЕС) 2017/1132 следва да бъде съответно изменена. Държавите членки следва да разполагат със свобода на преценка при оценяването на това кои дерогации са необходими в контекста на националното дружествено право с цел ефективно прилагане на настоящата директива и следва също да могат да предвидят сходни изключения от Директива (ЕС) 2017/1132 в случай на производствата по несъстоятелност, попадащи извън обхвата на настоящата директива, но които позволяват да се вземат мерки за преструктуриране.***

(97) На Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия във връзка с установяването и последващите промени по формуляра за съобщаване на данни. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011.

***(98) Комисията следва да проведе проучване, за да се прецени необходимостта от представянето на законодателни предложения в областта на несъстоятелността при лицата, които не упражняват търговска или стопанска дейност, занаят или професия, но които, като потребители, действайки добросъвестно, временно или постоянно не са в състояние да погасяват изискуемите си задължения. В това проучване следва да се изследва дали е необходимо на тези лица да продължи да се предоставя достъп до основни стоки и услуги, за да се гарантира, че те се ползват от достойни условия на живот.***

(99) Съгласно Съвместната политическа декларация на държавите членки и на Комисията относно обяснителните документи от 28 септември 2011 г.[1] държавите членки са поели ангажимент в обосновани случаи да прилагат към съобщението за своите мерки за транспониране един или повече документи, обясняващи връзката между елементите на дадена директива и съответстващите им части от националните инструменти за транспониране. По отношение на настоящата директива законодателят смята, че предоставянето на тези документи е обосновано.

---

[1] ОВ C 369, 17.12.2011 г., стр. 14.

(100) Доколкото целите на настоящата директива не могат да бъдат достигнати в достатъчна степен от държавите членки, тъй като разликите между националните рамки за преструктуриране и несъстоятелност ще продължат да създават пречки за свободното движение на капитали и свободата на установяване, а могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тези цели ▌ .

(101) На 7 юни 2017 г. Европейската централна банка прие становище[1],

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

[1] ОВ C 236, 21.7.2017 г., стр. 2.

ДЯЛ I

***ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ***

Член 1

Предмет и обхват

1. Настоящата директива определя разпоредби относно:

   а) ***рамки*** за превантивно преструктуриране, достъпни за длъжници с финансови затруднения при вероятност от несъстоятелност, ***с цел да се предотврати несъстоятелността на длъжника и да се осигури жизнеспособността му***;

   б) производства, които водят до опрощаване на ***задължения***, натрупани от ***изпаднали в несъстоятелност*** предприемачи***;*** и ▌

   в) мерки за повишаване на ефективността на ▌ производствата ***по преструктуриране***, несъстоятелност и ***опрощаване на задължения***.

2. Настоящата директива не се прилага към производствата, посочени в параграф 1 от настоящия член, по отношение на длъжници, които са:

   а) застрахователни или презастрахователни предприятия, както са определени в член 13, точки 1 и 4 от Директива 2009/138/ЕО;

б) кредитни институции, както са определени в член 4, точка 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013;

в) инвестиционни посредници и предприятия за колективно инвестиране, както са определени в член 4, параграф 1, точки 2 и 7 от Регламент (ЕС) № 575/2013;

г) централни контрагенти, както са определени в член 2, точка 1 от Регламент (ЕС) № 648/2012;

д) централни депозитари на ценни книжа, както са определени в член 2, параграф 1, точка 1 от Регламент (ЕС) № 909/2014;

е) други финансови институции и субекти, посочени в член 1, параграф 1, първа алинея от Директива 2014/59/ЕС;

***ж) публични органи съгласно национално право; и***

з) физически лица, които не са предприемачи.

***3. Държавите членки могат да изключат от обхвата на настоящата директива посочените в параграф 1 производства, засягащи длъжници, които са финансови субекти, различни от посочените в параграф 2, предоставящи финансови услуги, които са предмет на специални разпоредби, съгласно които националните надзорни органи или органи по преструктурирането разполагат с широки правомощия за намеса, сравними с правомощията, предвидени в правото на Съюза и националното право за финансовите субекти, посочени в параграф 2. Държавите членки съобщават на Комисията тези специални разпоредби.***

4. Държавите членки могат да разширят прилагането на производствата, посочени в параграф 1, буква б), така че да обхванат ***изпаднали в несъстоятелност*** физически лица, които не са предприемачи.

***Държавите членки могат да ограничат прилагането на обхвата на параграф 1, буква а) до юридически лица.***

***5. Държавите членки могат да предвидят, че следните вземания са изключени от посочените в параграф 1, буква а) рамки за превантивно преструктуриране или че не се засягат от тях:***

***а) съществуващи и бъдещи вземания на настоящи или бивши работници;***

***б) вземания за издръжка, произтичащи от семейни, родствени или брачни отношения или от родство по сватовство; или***

***в) вземания, произтичащи от деликтна отговорност на длъжника.***

***6. Държавите членки гарантират, че рамките за превантивно преструктуриране не засягат натрупаните професионални пенсионни права.***

Член 2

Определения

***1.*** За целите на настоящата директива се прилагат ▌ следните определения:

▌

(1) „преструктуриране“ означава ***мерки, които целятпреструктурирането на стопанската дейност на длъжника, които включват*** промяна на състава, условията ▌ или структурата на активите и пасивите на длъжник или на друга част от капиталовата структура на длъжник, ***като например*** продажба на активи или части от стопанската дейност, ***и, когато това се предвижда съгласно националното право, продажба на стопанската дейност като действащо предприятие***, ***както и всякакви необходими оперативни промени, или комбинация от тези елементи***;

(2) „засегнати страни“ означава кредитори, ***включително работници, където е приложимо съгласно националното право,*** или класове кредитори и притежатели на дял от капитала, където е приложимо съгласно националното право***,*** чиито вземания или интереси, ***съответно,*** са ***пряко*** засегнати в план за преструктуриране;

***(3) „притежател на дял от капитала“ означава лице, което има интереси на собственик по отношение на длъжника или стопанската дейност на длъжника, включително акционер, доколкото това лице не е кредитор;***

(4) „спиране на производствата по индивидуални искове за принудително изпълнение“ означава ***постановено от съдебен или административен орган или приложено по силата на закона*** временно спиране на правото на принудително изпълнение на вземане, предявено от кредитор срещу длъжник ***и, когато това е предвидено съгласно националното право, срещу трето лице — доставчик на обезпечения, в рамките на съдебно, административно или друго производство, или на правото на конфискуване или извънсъдебно осребряване на активите или стопанската дейност на длъжника;***

(5) „подлежащ на изпълнение ***договор***“ означава ***договор*** между длъжник и един или повече кредитори, съгласно който ***страните*** продължават да имат все още неизпълнени задължения към момента, в който бъде ***постановено или приложено*** спирането на производствата по индивидуални искове за принудително изпълнение;

▌

▌

(6) „тест за висшия интерес на кредиторите“ означава преминат тест, от който е видно , че несъгласните с плана кредитори няма да са в по-неблагоприятно положение в резултат на плана за преструктуриране, отколкото ***щяха да бъдат, ако се приложи обичайният ред на вземанията при ликвидация съгласно националното право, било то*** случай на ликвидация, независимо дали това означава частична ликвидация или продажба на предприятието като действащо предприятие, ***или в случай на следващия най-добър алтернативен вариант за действие***, ако планът за преструктуриране ***не е бил утвърден***;

(7) „ново финансиране“ означава всяка нова ***финансова помощ,*** предоставена от съществуващ или нов кредитор ***с оглед*** на изпълнението на план за преструктуриране ***и която е включена*** във въпросния план за преструктуриране ▌;

(8) „междинно финансиране“ означава всяка ***нова финансова помощ***, предоставена от съществуващ или нов кредитор, ***която включва, най-малкото, финансово подпомагане по време на спирането на производства по индивидуални искове за принудително изпълнение, и която е основателна и незабавно необходима за продължаване на стопанската дейност на длъжника*** ▌ или за запазване или увеличаване на стойността на тази стопанска дейност ▌;

(9) „[redacted] предприемач“ означава физическо лице, което упражнява търговска дейност, стопанска дейност, занаят или професия [redacted] ;

(10) „пълно опрощаване на задълженията“ означава, че ***принудителното изпълнение срещу предприемача на подлежащите му на опрощаване задължения е прекратено или неизплатените подлежащи на опрощаване задължения като такива са анулирани, като част от процедура***, ***която може да включва*** осребряване на активи [redacted] , или [redacted] план за погасяване ***или и двете;***

***(11) „план за погасяване“ означава програма за плащания от страна на изпаднал в несъстоятелност предприемач към кредитори на конкретни суми на конкретни дати или периодично прехвърляне към кредитори на определена част от разполагаемия доход на предприемача по време на срока за опрощаване на задълженията***;

(12) „специалист в областта на преструктурирането“ означава лице или орган, назначено(ен) от съдебен или административен орган за изпълнение ***по-специално*** на една или повече от следните задачи:

а) подпомагане на длъжника или кредиторите при изготвянето или договарянето на план за преструктуриране;

б) осъществяване на надзор на дейността на длъжника по време на договарянето на план за преструктуриране и докладване на съдебен или административен орган;

в) поемане на частичен контрол върху имуществото и дейността на длъжника по време на договарянето.

***2. За целите на настоящата директива следните понятия трябва да се възприемат съгласно определенията им в националното право:***

***а) несъстоятелност;***

***б) вероятност за несъстоятелност;***

***в) микро-, малки и средни предприятия („ММСП“).***

Член 3

Ранно предупреждение ***и достъп до информация***

1. Държавите членки гарантират, че длъжниците ▌ разполагат с достъп до ***един или повече ясно определени и прозрачни*** инструменти за ранно предупреждение, които могат да установят ***обстоятелствата, от които може да произтече вероятност за несъстоятелност, и може да им сигнализират, че са необходими незабавни действия***.

***За целите на първа алинея държавите членки могат да използват актуални информационни технологии за уведомления и комуникация.***

***2. Инструментите за ранно предупреждение могат да включват следното:***

***а) механизми за подаване на сигнал, когато длъжникът не е извършил определени видове плащания;***

***б) консултантски услуги, предоставяни от публични или частни организации;***

***в) стимули съгласно националното право за трети страни с подходяща информация относно длъжника, като например счетоводни, данъчни и социалноосигурителни органи, за да съобщават на длъжника за отрицателни развития.***

3. Държавите членки гарантират, че длъжниците и ***представителите на работниците*** разполагат с достъп до релевантна ***и*** актуална ▌ информация относно наличните инструменти за ранно предупреждение и ***производства и мерки във връзка с преструктурирането и опрощаването на*** задължения.

***4. Държавите членки гарантират, че информацията относно достъпа до инструменти за ранно предупреждение е предоставена публично онлайн и че тя е лесно достъпна и е представена по удобен за ползване начин, особено за ММСП*** ▌.

***5. Държавите членки могат да осигурят подкрепа на представителите на работниците за извършването на оценка на икономическото състояние на длъжника.***

Дял II

***РАМКИ ЗА ПРЕВАНТИВНО ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ***

ГЛАВА 1

Наличност на рамки за превантивно преструктуриране

Член 4

Наличност на рамки за превантивно преструктуриране

1. Държавите членки гарантират, че когато е налице вероятност от несъстоятелност, длъжниците ▌ разполагат с достъп до рамка за превантивно преструктуриране, която им позволява да се преструктурират, ***с цел да се предотврати изпадането в несъстоятелност и да се осигури*** тяхната жизнеспособност, ***без да се засягат евентуални други решения*** за избягване на изпадането в несъстоятелност***, като по този начин се защитават работните места и запазва стопанската дейност.***

***2. Държавите членки могат да предвидят, че длъжниците с влязла в сила присъда във връзка с тежки нарушения на задълженията за водене на счетоводна документация или за счетоводна отчетност съгласно националното право имат достъп до рамката за превантивно преструктуриране само след като тези длъжници са предприели адекватни мерки за отстраняване на проблемите, довели до постановяването на присъдата, за да се предостави на кредиторите необходимата информация, която да им позволи да вземат решение в хода на преговорите по преструктурирането.***

***3. Държавите членки могат да продължат да прилагат или да въведат тест за жизнеспособност съгласно националното си право, при условие че този тест има за цел изключването на длъжниците, които са без изглед за жизнеспособност, и може да бъде проведен, без да се накърняват активите на длъжника.***

***4. Държавите членки могат да ограничат колко пъти за определен период от време даден длъжник може да има достъп до рамката за превантивно преструктуриране, както е предвидено в настоящата директива.***

5. ***Рамката за превантивно*** преструктуриране, ***предвидена в настоящата директива***, може да се състои от едно или повече производства***, мерки или разпоредби, някои от които извънсъдебни, без да се засягат другите рамки за преструктуриране съгласно националното право.***

   ***Държавите членки гарантират, че такава рамка за*** преструктуриране ***предоставя на длъжниците и засегнатите страни правата и гаранциите, предвидени в настоящия дял, по съгласуван начин.***

6. Държавите членки ***могат*** да приемат разпоредби, с които се ограничава участието на съдебен или административен орган в дадена ***рамка за превантивно*** преструктуриране до случаите, в които това е необходимо и пропорционално, ***като се гарантира***, че правата на засегнатите страни ***и на съответните участници*** са защитени.

7. ***Предвидените в настоящата директива рамки за превантивно*** преструктуриране са на разположение ***по заявление на длъжниците***.

8. ***Държавите членки могат също да предвидят, че рамките за превантивно преструктуриране съгласно настоящата директива се прилагат по искане на кредиторите и на представителите на работниците, като е необходимо съгласието на длъжника. Държавите членки могат да ограничат това изискване за получаване на съгласието на длъжника до случаите, в които длъжниците са ММСП.***

ГЛАВА 2

Улесняване на преговорите по планове за превантивно преструктуриране

Член 5

Длъжник, който е във владение на имуществото

1. Държавите членки гарантират, че длъжниците, които прибягват до производства по превантивно преструктуриране, запазват пълен или поне частичен контрол върху имуществото и ежедневното управление на стопанската си дейност.

2. ***Когато е необходимо***, назначаването от съдебен или административен орган на специалист в областта на преструктурирането се ***решава за всеки случай поотделно, освен при определени обстоятелства, при които държавите членки могат да изискат*** във всеки случай ***задължителното назначаване на такъв специалист.***

3. Държавите членки гарантират назначаването на специалист в областта на ***преструктурирането***, ***който да окаже съдействие на длъжника и кредиторите при договарянето и изготвянето на план най-малко*** в следните случаи:

а) когато ▌ съдебен или административен орган, в съответствие с член 6, параграф 3, ***е постановил общо спиране на производствата по индивидуални искове за принудително изпълнение и съдебният или административният орган реши, че назначаването на специалист*** в областта на ***преструктурирането е необходимо за опазване на интересите на страните;***

б) когато планът за преструктуриране трябва да бъде утвърден от съдебен или административен орган посредством принудително налагане между класове кредитори в съответствие с член ***11; или***

***в) когато е поискано от длъжника или от мнозинството от кредиторите, при условие че в последния случай разходите и таксите на специалиста*** в областта на ***преструктурирането се поемат от кредиторите.***

Член 6

Спиране на производства по индивидуални искове за принудително изпълнение

1. Държавите членки гарантират, че длъжниците ▌ могат да се възползват от спиране на производствата по индивидуални искове за принудително изпълнение, ▌ за да се подкрепят преговорите по плана за преструктуриране ***в рамка за превантивно преструктуриране.***

***Държавите членки могат да предвидят, че съдебните или административните органи имат право да откажат спиране на производствата по индивидуални искове за принудително изпълнение, когато такова спиране не е необходимо или когато то не би постигнало целта, посочена в първа алинея.***

2. ***Без да се засягат параграфи 4 и 5,*** държавите членки гарантират, че спиране на производствата по индивидуални искове за принудително изпълнение може да ***обхваща*** всички видове ***вземания***, включително обезпечените и привилегированите ***вземания***.

***3. Държавите членки могат да предвидят, че спирането на производства по индивидуални искове за принудително изпълнение може да бъде*** общо, когато обхваща всички кредитори, или може да бъде ограничено, когато обхваща един или повече отделни кредитори ***или категории кредитори.***

***При ограничено спиране на производства по индивидуални искове за принудително изпълнение спирането се прилага само за кредиторите, които са били уведомени*** в съответствие с националното право, ***за преговорите по плана за преструктуриране съгласно параграф 1 или за спирането***.

***4. Държавите членки могат да изключат определени вземания или категории вземания от обхвата на спирането на производства по индивидуални искове за принудително изпълнение при ясно определени обстоятелства, когато изключването е надлежно обосновано и когато:***

***а) няма вероятност принудителното изпълнение да изложи на риск преструктурирането на стопанската дейност; или***

***б) спирането би ощетило несправедливо кредиторите по тези вземания.***

5. Параграф 2 не се прилага по отношение на ***вземанията*** на работници.

***Чрез дерогация от първа алинея държавите членки могат да прилагат параграф 2 спрямо вземанията*** на работници***, ако*** и до степента, в която държавите членки гарантират ▌, че изплащането на тези вземания е гарантирано ***в рамките за превантивно преструктуриране*** със ***сходно*** равнище на закрила ▌.

6. ***Първоначалната*** продължителност на спирането на производствата по индивидуални искове за принудително изпълнение ***е ограничена*** до максимален срок от не повече от четири месеца.

7. ***Независимо от параграф 6,*** държавите членки могат ▌ да позволят на съдебните или административните органи да удължават ▌ продължителността на спирането на производствата по индивидуални искове за принудително изпълнение или да постановяват ново спиране на производства по индивидуални искове за принудително изпълнение по искане на длъжника, на ***кредитор или, ако е приложимо, на специалист в областта на преструктурирането***.
Удължаването или новото спиране на производствата по индивидуални искове за принудително изпълнение се постановява само ***при ясно определени обстоятелства, които показват, че удължаването или новото спиране е надлежно обосновано, като например***:

а) когато е постигнат значим напредък по преговорите във връзка с плана за преструктуриране; ▌

б) удължаването на спирането на производства по индивидуални искове за принудително изпълнение не засяга несправедливо правата или интересите на засегнатите страни***; или***

***в) когато по отношение на длъжника все още не е открито производство по несъстоятелност, което може да завърши с ликвидация на длъжника съгласно националното право.***

8. Общата продължителност на спирането на производства по индивидуални искове за принудително изпълнение, включително удължаване и подновяване на спирането, не надхвърля дванадесет месеца.

***Когато държавите членки решат да приложат настоящата директива посредством едно или повече производства или мерки, които не отговарят на условията за нотифициране съгласно приложение А към Регламент (ЕС) 2015/848, общата продължителност на спирането съгласно тези производства се ограничава до не повече от четири месеца, ако центърът на основни интереси на длъжника е бил преместен от друга държава членка през трите месеца преди подаването на молба за започване на производство по превантивно преструктуриране.***

9. Държавите членки гарантират, че съдебните или административните органи ***могат*** да прекратят спирането на производства по индивидуални искове за принудително изпълнение ▌ ***в следните случаи***:

а) ***спирането не отговаря повече на целта за подпомагане на преговорите по плана за преструктуриране, например*** ако стане ясно, че определена част от кредиторите, която съгласно националното право би могла да попречи на приемането на плана за преструктуриране, не подкрепя продължаването на преговорите; ▌

б) по искане на длъжника или на специалиста в областта на преструктурирането ▌***;***

***в)*** ***когато това е предвидено в националното право – един или повече кредитори или един или повече класове*** кредитори ***са*** или биха могли да бъдат ощетени несправедливо от спиране на производство по индивидуални искове за принудително изпълнение***; или***

***г)*** ***когато това е предвидено в националното право — ако спирането води до изпадането в несъстоятелност на кредитор.***

***Държавите членки могат да ограничат правомощието, съгласно първа алинея, за прекратяване на спирането на производства по индивидуални искове за принудително изпълнение до случаите, в които кредиторите не са имали възможността да бъдат изслушани преди влизането в сила на спирането или преди удължаването му по решение на съдебен или административен орган.***

***Държавите членки могат да предвидят минимален период, който не надхвърля срока, посочен в параграф 6, през който спирането на производства по индивидуални искове за принудително изпълнение не може да бъде отменяно.***

Член 7

Последствия от спирането на производства по индивидуални искове за принудително изпълнение

1. Когато ***предвиденото съгласно националното право*** задължение на ***длъжник*** да подаде искане за ***откриване на*** производство по несъстоятелност ▌, ***което може да завърши с ликвидация на длъжника,*** възникне докато производствата по индивидуални искове за принудително изпълнение са ▌ спрени, задължението се отменя временно за срока на спиране на производството.

2. ***Спиране на производства по индивидуални искове за принудително изпълнение в съответствие с член 6 преустановява временно, за срока на спирането, откриването*** по искане на един или повече кредитори ***на производство по несъстоятелност, което може да завърши с ликвидация на длъжника.***

3. Държавите членки могат да предвидят дерогация от ***параграфи*** 1 ***и 2 в случаите***, когато длъжникът не е в състояние да изплати задълженията ***си***, когато станат изискуеми ▌. В такива случаи държавите членки гарантират, че▌ съдебен или административен орган може да вземе решение да▌ запази ползите от спирането на производствата по индивидуални искове за принудително изпълнение, ако, ***като се вземат предвид обстоятелствата по случая, откриването на производство по несъстоятелност, което би могло да завърши с ликвидацията на длъжника, не би било от общ интерес за кредиторите.***

4. Държавите членки ***предвиждат правила, които възпрепятстват кредиторите, за които се прилага спирането, да преустановяват изпълнението на своите задължения или да прекратят, ускорят или по друг начин да изменят подлежащи на изпълнение договори във вреда на длъжника по отношение на задължения, възникнали преди да бъде постановено спирането, единствено поради това, че не са платени от длъжника. Съществени подлежащи на изпълнение договори означава подлежащи на изпълнение договори, които са необходими за продължаването на ежедневното осъществяване на стопанската дейност на длъжника, включително договорите за доставка, спирането на изпълнението по които би довело до пълното спиране на дейността на длъжника.***

***Първа алинея не изключва възможността държавите членки да предоставят на тези кредитори подходящи гаранции, за да се предотврати несправедливото им третиране, което може да възникне в резултат на прилагането на посочената алинея.***

***Държавите членки могат да предвидят, че настоящият параграф се прилага и за други подлежащи на изпълнение договори, които не са съществени.***

5. Държавите членки гарантират, че кредиторите ***нямат право да*** преустановяват изпълнението на своите задължения или да прекратят, ускорят или по друг начин да изменят подлежащи на изпълнение договори в ущърб на длъжника по силата на договорна клауза, в която се предвиждат такива мерки, единствено поради ▌***:***

***а) искане за откриването на производства по превантивно преструктуриране;***

***б) искане за спиране на производства по индивидуални искове за принудително изпълнение;***

▌

***в) откриване на производства по превантивно преструктуриране; или***

***г) постановяване на същинско спиране на производства по индивидуални искове за принудително изпълнение.***

6. ***Държавите членки могат да предвидят, че спирането на производства по индивидуални искове за принудително изпълнение не се прилага спрямо споразумения за нетиране, включително споразумения за приключващо нетиране, на финансовите пазари, енергийните пазари и стоковите пазари, дори при обстоятелства, при които член 31, параграф 1 не се прилага, ако тези споразумения са изпълними съгласно националното право в областта на несъстоятелността. При все това спирането се прилага спрямо принудителното изпълнение от кредитор на вземане срещу длъжника, възникнало в резултат на операция по споразумение за нетиране.***

***Първата алинея не се прилага за договори за доставка на стоки, услуги или енергия, необходими за извършване на стопанската дейност на длъжника, освен ако тези договори са под формата на позиции, търгувани на борса или на друг пазар, които могат да бъдат заменени по всяко време по текуща пазарна стойност.***

7. Държавите членки ***гарантират, че изтичането на срока на*** спирането ▌ на ***производства по индивидуални искове за принудително изпълнение*** без ***приемането на*** план за преструктуриране ***не води само по себе си до откриване на производство по несъстоятелност, което може да завърши с ликвидацията на длъжника,*** освен ако са изпълнени другите предвидени в националното право условия за ***това откриване***.

ГЛАВА 3

Планове за преструктуриране

Член 8

Съдържание на плановете за преструктуриране

1. Държавите членки изискват плановете за това преструктуриране, представени за ***приемане в съответствие с член 9, или за*** утвърждаване от съдебен или административен орган ***в съответствие с член 10,*** да съдържат най-малко следната информация:

а) идентификация на длъжника ▌***;***

*б)* ***активите и пасивите на длъжника към момента на представяне на*** плана за преструктуриране, ***включително стойност за активите, описание на икономическото положение на длъжника и позицията на работниците, както и описание на*** причините и размера на ▌затрудненията на длъжника;

в) ▌ засегнатите страни, независимо дали са посочени поименно или са описани по ▌категории задължения ***в съответствие с националното право***, както и техните вземания или интереси, обхванати от плана за преструктуриране;

г) ***ако е приложимо*** – класовете, в които са групирани засегнатите страни ***с цел*** приемане на плана ***за преструктуриране и*** съответните стойности на ***вземанията и интересите*** във всеки клас;

▌

*д)* ***ако е приложимо*** – страните, независимо дали са посочени поименно или са описани по ▌ категории задължения ***в съответствие с националното право, които не са засегнати от плана за преструктуриране,*** заедно с ***описание*** на причините защо се ▌ предлага да ***не*** бъдат засегнати;

*е)* ***ако е приложимо идентификацията на специалиста в областта на преструктурирането;***

ж) условията на плана ***за преструктуриране***, включително ***по-специално:***

i) ***всяка*** от предложените ***мерки за преструктуриране, посочени в член 2, параграф 1, точка 1;***

***ii)*** ***ако е приложимо, предложената продължителност на всички мерки за преструктуриране;***

***iii)*** ***договореностите по отношение на предоставянето на информацията на представителите на работниците и провеждането на консултации с тях в съответствие с правото на Съюза и с националното право;***

***iv)*** ***ако е приложимо, общите последиците по отношение на заетостта, като например уволнения, договорености за намалено работно време или други подобни;***

***v) прогнозираните финансови потоци на длъжника, ако е предвидено в националното право; и***

vi) всяко ново финансиране, което се очаква като част от плана за преструктуриране, ***и причините за необходимостта от ново финансиране за изпълнението на този план***;

з) изложение ***на мотивите***, в което се обяснява защо ***съществуват реални изгледи планът за преструктуриране да предотврати*** несъстоятелността ***на длъжника и да осигури жизнеспособността на стопанската дейност, включително*** необходимите предпоставки за успеха на плана. ***Държавите членки могат да предвидят изискването изложението на мотивите да бъде изготвено или потвърдено от външен експерт или от специалист в областта на преструктурирането, ако е назначен такъв специалист.***

2. Държавите членки предоставят н***а разположение онлайн комплексен контролен списък за плановете за преструктуриране, пригоден към потребностите на ММСП. В контролния списък се включват практически указания относно начините за изготвяне на план за преструктуриране съгласно националното право.***

***Контролният списък*** е достъпен на официалния език или езици на държавата членка. Държавите членки ***обмислят възможността контролният списък*** да бъде наличен ***поне на един*** друг ***език***, по-специално на ***език***, който се използва в международната стопанска дейност. ▌

▌

Член 9

Приемане на плановете за преструктуриране

1. ***Държавите членки гарантират, че, независимо кой подава искане за производство по превантивно преструктуриране в съответствие с член 4, длъжниците имат право да представят планове за преструктуриране за приемане от засегнатите страни.***

   ***Държавите членки могат да предвидят също, че кредиторите и специалистите в областта на преструктурирането имат право да представят планове за преструктуриране, и уреждат условията за това.***

2. Държавите членки гарантират, че▌ засегнатите ***страни*** имат право да гласуват по приемането на плана за преструктуриране.

   ***Страните, които не са засегнати от плана за преструктуриране, нямат право да гласуват по приемането на този план.***

***3.*** ***Независимо от параграф 2***, държавите членки могат ***да лишат от право на глас:***

***а) притежатели на дял от капитала;***

***б) кредитори, чиито вземания се нареждат след вземанията на обикновени необезпечени кредитори в обичайното класиране по приоритет при ликвидация; или***

***в) всяко лице, свързана с длъжника или със стопанската дейност на длъжника, която е в конфликт на интереси съгласно националното право.***

4. Държавите членки гарантират, че засегнатите страни са третирани в отделни класове, които отразяват ***достатъчна*** общност на интересите***, въз основа на проверими критерии, съгласно националното право***. Като минимум ***кредиторите на*** обезпечените и необезпечените вземания се третират в отделни класове за целите на приемането на план за преструктуриране.

Държавите членки също така могат да предвидят, че ***вземанията на*** работниците се третират в отделен собствен клас.

***Държавите членки могат да предвидят, че длъжниците, които са ММСП, могат да решат да не третират засегнатите страни в отделни класове.***

***Държавите членки въвеждат подходящи мерки, за да гарантират, че формирането на класовете се прави по начин, в който се отделя особено внимание на защитата на уязвимите кредитори като малките доставчици.***

5. ***Правата на глас и*** формирането ***на класове*** се проучва от съдебен или административен орган при ***подаването*** на искане ▌ за утвърждаване на плана за преструктуриране.

***Държавите членки могат да изискат от съдебния или административния орган да проучи и потвърди правата на глас и формирането на класове на по-ранен етап от посочения в първа алинея.***

6. Планът за преструктуриране се ▌ приема от засегнатите страни, при условие че бъде подкрепен от мнозинство от гледна точка на размера на вземанията или интересите във всеки ▌ клас. ***Освен това държавите членки могат да въведат изискване за постигането на мнозинство на броя на засегнатите страни във всеки клас.***

Държавите членки определят ***мнозинствата***, необходими ▌ за приемането на план за преструктуриране ▌. ***Тези мнозинства*** ▌ не надхвърлят 75% от размера на вземанията или интересите ***във всеки клас или, ако е приложимо, от броя на засегнатите страни*** във всеки клас.

7. ***Независимо от параграфи 2—6***, държавите членки могат ***да предвидят***, че ***официалното*** гласуване по приемането на план за преструктуриране ***може да се замени със*** ▌ споразумение, постигнато ***с*** необходимото мнозинство.

Член 10

Утвърждаване на плановете за преструктуриране

1. Държавите членки гарантират, че ***най-малко*** следните планове за преструктуриране ***са*** обвързващи за страните, единствено ако бъдат утвърдени от съдебен или административен орган:

   а) планове за преструктуриране, които засягат ***вземанията или*** интересите на несъгласни с плановете засегнати страни;

   б) планове за преструктуриране, в които се предвижда ново финансиране***;***

   ***в) планове за преструктуриране, които са свързани със загубата на повече от 25% от работната сила, ако такава загуба е разрешена от националното право.***

2. Държавите членки гарантират, че условията, съгласно които план за преструктуриране може да бъде утвърден от съдебен или административен орган, са посочени ясно и включват най-малко следното:

а) планът за преструктуриране е приет в съответствие с член 9 ▌ ***;***

***б) кредиторите с достатъчна общност на интересите в един и същи клас се третират равностойно и по начин, съразмерен на тяхното вземане;***

***в) планът за преструктуриране*** е бил съобщен на всички ▌ засегнати ***страни в съответствие с националното право***;

г) ***когато има несъгласни с плана кредитори*** – планът за преструктуриране е съобразен с теста за висшия интерес на кредиторите***;***

д) ***когато е приложимо*** – всяко ново финансиране е необходимо за изпълнението на плана за преструктуриране и не засяга несправедливо интересите на кредиторите.

***Спазването на първа алинея, буква г) се проучва от съдебен или административен орган, само планът за преструктуриране е оспорен на това основание.***

3. Държавите членки гарантират, че съдебните или административните органи ***имат възможност да*** откажат да утвърдят план за преструктуриране, когато ***не би имало*** реални изгледи този план да предотврати несъстоятелността на длъжника ***или*** да гарантира жизнеспособността на стопанската дейност.

4. Държавите членки гарантират, че когато съдебен или административен орган трябва да утвърди плана за преструктуриране, за да стане той обвързващ, решението се взема ***по ефикасен начин с оглед на експедитивно разрешаване на въпроса.***

Член 11

Принудително налагане между класове кредитори

1. Държавите членки гарантират, че план за преструктуриране, който не е одобрен от ***засегнатите страни съгласно предвиденото в член 9, параграф 6 във*** всеки клас ***с право на глас*** ▌, може да бъде утвърден от съдебен или административен орган по предложение на длъжник или ▌ със съгласието на длъжника и да стане обвързващ за ▌ несъгласните с плана класове ***с право на глас***, когато планът за преструктуриране ▌ ▌ изпълнява ***най-малко следните*** условия ▌***:***

***а)*** ***отговаря на*** изискванията на член 10, параграфи 2 ***и 3***;

б) одобрен е от*:*

***i)*** ***мнозинство от класове засегнати страни с право на глас, при условие че*** поне един от ***тези класове е клас обезпечени кредитори или е с по-горен ранг от обикновения клас необезпечени*** кредитори***, а ако това е невъзможно,***

***ii)*** ***поне един от класовете засегнати страни с право на глас, или когато това се предвижда съгласно националното право, неблагоприятно засегнати страни,*** различни от клас ***притежатели*** на собствен капитал ***или*** всеки друг клас, който при определянето на стойността на ***длъжника като действащо предприятие*** не би получил никакви плащания или ***не би запазил никакъв интерес или, когато това се предвижда съгласно националното право, за когото може с основание да се предположи, че няма да получи никакво плащане или че няма да запази никакъв интерес,*** ако се прилага обичайното класиране по приоритет при ликвидация ***съгласно националното право***.

*в) гарантира, че несъгласни с плана класове засегнати кредитори с право на глас са третирани поне толкова благоприятно, колкото всеки друг клас от същия ранг, и по-благоприятно от всеки по-нисък клас; и*

*г) нито един клас засегнати страни не може, съгласно плана за преструктуриране, да получи или да задържи повече от пълния размер на своите вземания или интереси.*

*Чрез дерогация от първа алинея държавите членки могат да ограничат изискването за получаване на съгласието на длъжника до случаите, в които длъжниците са ММСП.*

*Държавите членки могат да увеличат минималния брой класове засегнати страни или, когато това се предвижда съгласно националното право — неблагоприятно засегнати страни, който се изисква за одобряване на плана, както е предвидено в точка б), подточка ii) от първа алинея.*

*2. Чрез дерогация от параграф 1, буква в) държавите членки могат да предвидят, че вземанията на засегнатите кредитори в несъгласен с плана клас с право на глас се удовлетворяват напълно от същите или равностойни средства, ако по-нисък клас трябва да получи плащане или да запази интерес съгласно плана за преструктуриране.*

***Държавите членки могат да продължат да прилагат или да въведат разпоредби за дерогация от първа алинея, когато те са необходими, за да се постигнат целите на плана за преструктуриране и когато този план не ощетява несправедливо правата или интересите на която и да е от засегнатите страни.***

Член 12

Притежатели на дял от капитала

***1. Когато държавите членки изключват притежателите на дял от капитала от приложното поле на членове 9—11, те гарантират с други средства, че тези притежатели на дял от капитала не могат неоснователно да възпрепятстват или да създават пречки за приемането и утвърждаването на плана за преструктуриране.***

***2. Държавите членки гарантират също, че притежателите на дял от капитала не могат неоснователно да възпрепятстват или да създават пречки за изпълнението на плана за преструктуриране.***

3. ***Държавите членки могат да адаптират тълкуването на понятието „неоснователно да възпрепятстват или да създават пречки“ съгласно настоящия член, за да бъде отчетено, наред с другото дали длъжникът е ММСП или голямо предприятие, предложените мерки за преструктуриране, които засягат правата на притежателите на дял от капитала, типът, към който спада притежателят на дял от капитала, дали длъжникът е юридическо или физическо лице или дали съдружниците в дадено дружество носят ограничена или неограничена отговорност.***

***Член 13***

***Работници***

1. ***Държавите*** членки гарантират, че ***индивидуалните и колективните права на работниците съгласно трудовото право на Съюза и националното трудово право не са засегнати от рамката за превантивно преструктуриране, като например:***

   ***а) правото на колективно договаряне и действия при колективен трудов спор; и***

   ***б) правото на информация и консултации съгласно Директива 2002/14/ЕО и Директива 2009/38/ЕО, и по-специално:***

*i) информиране на представителите на работниците за последните и вероятните тенденции в дейностите и икономическото състояние на предприятието или клона, което да им позволи да уведомят длъжника за опасенията, свързани със състоянието на стопанската дейност, и за необходимостта да се обмислят механизми за преструктуриране;*

*ii) информиране на представителите на работниците относно всяко производство по превантивно преструктуриране, което може да окаже въздействие върху заетостта, като например върху възможността работниците да получат възнагражденията си и евентуални бъдещи плащания, в това число във връзка с професионалното пенсионно осигуряване;*

*iii) информиране и консултиране на представителите на работниците във връзка с плановете за преструктуриране, преди те да бъдат представени за приемане в съответствие с член 9 или за утвърждаване от съдебен или административен орган в съответствие с член 10;*

*в) правата, гарантирани от директиви 98/59/ЕО, 2001/23/ЕО и 2008/94/ЕО.*

2. ***Когато планът за преструктуриране включва мерки, водещи до промени в организацията на работа или в договорните взаимоотношения с работниците, тези мерки се одобряват от работниците, ако националното право или колективните договори предвиждат такова одобрение в тези случаи.***

Член 14

Определяне на стойността от съдебния или административния орган

1. Съдебният или административният орган ***взема решение относно определяне на стойността на стопанската дейност на длъжника единствено*** когато планът за преструктуриране се оспорва ***от несъгласна с плана засегната страна*** на основание предполагаемо нарушение на:

   ***а)*** предполагаемо неизпълнение на теста за висшия интерес на кредиторите ***съгласно член 2, параграф 1, точка 6; или***

   ***б)*** предполагаемо нарушение на ***условията за*** принудителното налагане между класове кредитори ***съгласно член 11, параграф 1, буква б), подточка ii).***

2. Държавите членки гарантират, че ***за целите на вземането на решение относно определянето на стойността в съответствие с параграф 1*** съдебните или административните ***органи могат да назначат или да проведат изслушване на експерти с подходяща квалификация***.

*3.* ***За целите на параграф 1*** държавите членки гарантират, че ***несъгласна с плана засегната страна може да подаде възражение*** до съдебния или административния орган, който следва да утвърди плана за преструктуриране ▌**.**

***Държавите членки могат да предвидят, че това възражение може да се подаде*** в контекста на обжалване на решение за утвърждаване на план за преструктуриране.

Член 15

Последици от плановете за преструктуриране

1. Държавите членки гарантират, че плановете за преструктуриране, които са утвърдени от съдебен или административен орган, са обвързващи за ***всички засегнати страни, посочени или описани в съответствие с член 8, параграф 1, буква в)***.

2. ***Държавите членки гарантират, че кредиторите***, които не участват в приемането на план за преструктуриране ***съгласно националното право***, не са ▌ засегнати от плана.

Член 16

Обжалване

1. Държавите членки гарантират, че ***всякакви обжалвания съгласно националното право на*** решение ***за утвърждаване или отхвърляне*** на план за преструктуриране, постановено от съдебен орган, ***се предявяват*** пред съдебен орган от по-висша инстанция ▌**.**

   ***Държавите членки гарантират, че всякакви обжалвания на*** решение ***за утвърждаване или отхвърляне*** на план за преструктуриране, постановено от административен орган, ***се предявяват*** пред съдебен орган.

2. Обжалванията се провеждат по ***ефикасен*** начин ***с оглед на експедитивно третиране.***

3. Обжалването на решение за утвърждаване на план за преструктуриране няма суспензивно действие по отношение на изпълнението на този план.

   ***Чрез дерогация от първа алинея държавите членки могат да предвидят, че съдебните органи могат да спират изпълнението на плана за преструктуриране или на части от него, когато това е необходимо и целесъобразно, за да се защитят интересите на дадена страна.***

4. Държавите членки гарантират, че когато обжалването съгласно параграф 3 бъде уважено, съдебният орган може или:

   а) да отмени плана за преструктуриране; или

   б) да утвърди ***плана за преструктуриране или с изменения, когато такава възможност е предвидена в националното право, или без изменения.***

***Държавите членки могат да предвидят, че когато планът бъде утвърден съгласно буква б) от първата алинея, на всяка страна, която е претърпяла парични загуби и чиято жалба бъде уважена, се предоставя компенсация.***

## *ГЛАВА 4*

## Защита за ново финансиране, междинно финансиране и други трансакции, свързани с преструктуриране

### Член 17

### Защита за ново финансиране и междинно финансиране

1. Държавите членки гарантират, че новото финансиране и междинното финансиране се защитават ▌ по подходящ начин. ***Като минимум, в случай на последваща несъстоятелност на длъжника:***

***а)*** новото и междинното ***финансиране*** не се обявяват за нищожни, унищожаеми или неприложими; ***и***

***б)*** ***лицата, предоставящи такова финансиране, не носят гражданска, административна или наказателна отговорност,***

***на основание, че такова финансиране*** вреди на интересите на съвкупността от кредитори, ***освен ако не са налице други допълнителни основания, предвидени в националното право.***

***2.*** ***Държавите членки могат да предвидят, че параграф 1 се прилага за ново финансиране единствено ако планът за преструктуриране е бил утвърден от съдебен или административен орган и за междинно финансиране, което е било обект на предварителен контрол.***

***3.*** ***Държавите членки могат да изключат от обхвата на параграф 1 междинно финансиране, което се предоставя, след като длъжникът вече не е в състояние да изплати дълговете си при настъпване на техния падеж.***

4. Държавите членки могат да ***предвидят, че*** лицата, предоставящи ново или междинно финансиране, ***имат правото*** да получат плащане с приоритет в контекста на последващи производства по ***несъстоятелност*** спрямо други кредитори, чиито вземания в противен случай биха били равностойни или с предимство ▌.

▌

Член 18

Защита за други трансакции, свързани с преструктурирането

1. ***Без да се засяга член 17***, държавите членки гарантират, че ***в случай на последваща несъстоятелност на длъжника,*** трансакциите, ***които са основателни и незабавно необходими за*** договаряне на план за преструктуриране, ▌ не се обявяват за нищожни, унищожаеми или неприложими ***на основание, че такива трансакции*** вредят на интересите на съвкупността от кредитори, ***освен ако не са налице други допълнителни основания, предвидени в националното право.***

***2. Държавите членки могат да предвидят, че параграф 1 се прилага само в случаите, когато планът е утвърден от съдебен или административен орган, или когато такива трансакции са били обект на предварителен контрол.***

***3. Държавите членки могат да изключат от обхвата на параграф 1 трансакциите, които са извършени, след като длъжникът вече не е в състояние да изплати дълговете си при настъпване на техния падеж.***

4. Трансакциите ▌, посочени в параграф 1, включват ***най-малко***:

а) изплащането на ▌ такси и разходи за договаряне, приемане ***или*** утвърждаване ▌ на план за преструктуриране;

б) изплащането на ▌ такси и разходи за получаване на професионални съвети, които са ***тясно*** свързани с ▌ преструктурирането ▌;

в) изплащането на заплати на работниците за вече извършена работа, ***без да се засягат другите средства за защита, предвидени в в правото на Съюза или националното право;***

г) всякакви ▌ плащания и разходи, осъществени в обичайния ход на стопанската дейност, ***различни от посочените в букви а) — в).***

▌

5. ***Без да се засяга член 17***, държавите членки гарантират, че ***в случай на последваща несъстоятелност на длъжника, сделките, които са основателни и непосредствено необходими за*** изпълнението на ***плана за преструктуриране и се извършват в съответствие с*** плана за преструктуриране, утвърден от съдебен или административен орган, ▌ не се обявяват за нищожни, унищожаеми или неприложими ***на основание, че тези сделки*** вредят на интересите на съвкупността от кредитори, ***освен ако са налице други допълнителни основания, предвидени в националното право.***

## *ГЛАВА 5*

Задължения на директорите

### Член 19

Задължения на директорите ***при наличие на вероятност за несъстоятелност***

Държавите членки ▌ гарантират, че при наличие на вероятност за несъстоятелност директорите ***като минимум*** отчитат надлежно ***следното:***

***а)*** интересите на кредиторите ▌ ***, притежателите на дял от капитала*** и другите заинтересовани страни;

б) ***необходимостта*** от предприемане на ▌ действия за избягване на несъстоятелността; ***и***

в) ***необходимостта*** от избягване на поведение на умишлена или груба небрежност, с което се застрашава жизнеспособността на предприятието.

ДЯЛ III

***ОПРОЩАВАНЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ЗАБРАНА ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ДЕЙНОСТ***

Член 20

Достъп до опрощаване на задължения

1. Държавите членки гарантират, че ***несъстоятелните*** предприемачи ***имат достъп до поне едно производство, което може да доведе до пълно опрощаване*** на задълженията в съответствие с настоящата директива.

***Държавите членки могат да наложат изискване извършването на търговската дейност, стопанската дейност, занаятът или професията, с които са свързани задълженията на несъстоятелния предприемач, вече да е преустановено.***

2. Държавите членки, в които пълното опрощаване на задълженията зависи от частично погасяване на задълженията от предприемача, гарантират, че съответното задължение за погасяване се основава на индивидуалното положение на предприемача ***и по-специално*** е ▌ пропорционално ***на неговия подлежащ на запориране*** или ▌ разполагаем доход ***и активи в рамките на*** срока за опрощаване на задълженията, ***и е съобразено със справедливите интереси на кредиторите.***

***3. Държавите членки гарантират, че предприемачите, които са получили опрощаване на задълженията, могат да се ползват от съществуващите национални рамки, предоставящи подкрепа за дейността на предприемачите, включително достъп до подходяща и актуална информация за тези рамки.***

Член 21

Срок за опрощаване на задълженията

1. ***Държавите членки гарантират, че*** срокът ▌, след който ***несъстоятелни*** предприемачи ***могат да*** получат пълно опрощаване ***на задълженията си***, не е по-дълъг от три години и започва да тече ***най-късно*** от ***датата на***:

   а) ***в случая на производство, което включва план за погасяване — решението на*** съдебен или административен орган ***за утвърждаване на плана или началото на изпълнението на плана***; или

   б) ***в случай на всякакви други производства — решението на съдебния или административния орган за откриване на производството, или датата на установяване на масата на несъстоятелността на предприемача.***

2. Държавите членки гарантират, че ***несъстоятелни предприемачи, които са спазили своите задължения, когато такива задължения съществуват съгласно националното право, получават опрощаване на задълженията си*** при изтичането на срока за опрощаване ▌, без да е необходимо да ▌ подават молба до съдебен или административен орган ***за откриване на производство, в допълнение към производствата по параграф 1.***

***Без да се засяга първата алинея, държавите членки могат да запазят или да въведат разпоредби, позволяващи на съдебен или административен орган да провери дали предприемачите са изпълнили задълженията си, за да получат опрощаване на задълженията.***

***3. Държавите членки могат да предвидят, че едно пълно опрощаване на задълженията не възпрепятства продължаването на производство по несъстоятелност, налагащо осребряване и разпределяне на активите на предприемача, които представляват част от масата на несъстоятелността на този предприемач към датата*** на изтичането на срока за опрощаване.

Член 22

Период на забрана за осъществяване на дейност

***1.*** Държавите членки гарантират, че когато ***несъстоятелен*** предприемач получи опрощаване на своите ***задължения*** съгласно настоящата директива, всяка забрана за започване и упражняване на търговска дейност, стопанска дейност, занаят или професия, ***която има за единствено основание несъстоятелността*** на предприемача, престава да поражда действие най-късно в края на срока за опрощаване на задълженията.

***2.*** ***Държавите членки гарантират, че при изтичане на срока за опрощаване, забраната за осъществяване на дейност, посочена в параграф 1 от настоящия член, престава да поражда действие***, без да е необходимо да ▌ се подава молба пред съдебен или административен орган ***за откриване на производство в допълнение към производствата по член 21, параграф 1.***

Член 23

***Дерогации***

***1. Чрез дерогация от членове 20—22 държавите членки запазват или въвеждат разпоредби за отказ или ограничаване на достъпа до опрощаване на задължения или отмяна на опрощаването, или за определяне на по-дълги срокове за получаване на пълно опрощаване на задълженията, или по-дълги периоди на забрана за осъществяване на дейност, когато несъстоятелен предприемач е действал непочтено или недобросъвестно съгласно националното право спрямо кредиторите или други заинтересовани страни по време на задлъжняването си, на производството по несъстоятелност или на погасяването на задължението, без да се засягат националните правила за доказателствената тежест.***

2. Чрез дерогация от членове ***20—***22 държавите членки могат да запазят или да въведат разпоредби ***за отказ*** или ограничаване на достъпа до опрощаване ***на задължения***, ***или отмяна*** на опрощаването, или ***за определяне на*** по-дълги срокове за получаване на пълно опрощаване ***на задълженията***, или по-дълги периоди на забрана за осъществяване на дейност, при някои ясно определени обстоятелства и когато такива ***дерогации*** са ***надлежно*** обосновани, ***например когато***:

а) ***несъстоятелният*** предприемач ***е извършил сериозно нарушение на задълженията по*** плана за погасяване или на друго законово задължение, свързано със защитата на интересите на кредиторите, ***включително задължението да се постигне максимална възвръщаемост за кредиторите;***

***б) несъстоятелният предприемач не спазва задълженията за предоставяне на информация или за сътрудничество съгласно националното право и правото на Съюза;***

в) ***има злоупотреби с молби за опрощаване на задължения;***

***г) има подадена нова молба за опрощаване на задължения в рамките на определен срок, след като на несъстоятелния предприемач е било предоставено пълно опрощаване на задълженията или му е било отказано пълно опрощаване на задълженията поради тежко нарушение на задълженията за предоставяне на информация или за сътрудничество;***

***д) разходите по производството, водещо до опрощаване на задължения, не бъдат покрити; или***

***е) е необходима дерогация, за да се гарантира балансът между правата на длъжника и правата на един или повече кредитори.***

3. ***Чрез дерогация от член 21*** държавите членки могат да предвидят по-дълги срокове за опрощаване на задължения, когато ▌ ***:***

***а) защитни мерки са одобрени или разпоредени от съдебен или административен орган*** с цел защита на ***основното жилище*** на ***несъстоятелните предприемачи и, когато е приложимо, на техните семейства, или на основните активи за продължаване на осъществяваната от предприемачите търговска дейност, стопанска дейност, занаят или професия; или***

***б) основното жилище на несъстоятелните предприемачи и, когато е приложимо, на техните семейства, не е осребрено.***

4. Държавите членки могат да изключат определени категории задължения ▌ от опрощаването ***на задълженията или да ограничат достъпа до опрощаване на задължения***, или да постановят по-дълъг срок за опрощаване на задължения, когато такива изключения, ***ограничения*** или по-дълги срокове са ***надлежно*** обосновани, ***като например в случай на:***

***а) обезпечени задължения;***

***б) задължения, произтичащи от или във връзка с наказателни санкции;***

***в) задължения, произтичащи от деликтна отговорност;***

***г) задължения във връзка със задължения за издръжка, произтичащи от семейни, родствени или брачни отношения, или от родство по сватовство;***

***д) задължения, възникнали след подаването на молба за производство, водещо до опрощаване на задължения, или откриването на такова производство; и***

***е) задължения, произтичащи от задължението за заплащане на разходите по производството, водещо до опрощаване на задължения.***

5. Чрез дерогация от член 22 държавите членки могат да предвидят по-дълги или безсрочни периоди за забрана за осъществяване на дейност, когато ***несъстоятелният*** предприемач упражнява професия:

***а)*** за която се прилагат

специални етични правила***; или***

***специални правила относно репутацията или експертните познания,***

***и предприемачът е нарушил посочените правила; или***

***б) която включва управлението на имуществото на други лица.***

Първа алинея се прилага също, ако ***несъстоятелният предприемач иска да получи достъп до професия, посочена в буква а) или б) от посочената алинея.***

***6. Настоящата директива се прилага, без да се засягат националните правила относно*** забрани за осъществяване на дейност ▌, постановени от ***съдебен или административен орган, различни от посочените в член 22.***

Член 24

Консолидиране на производства по отношение на професионални и лични задължения

1. Държавите членки гарантират, че когато ***несъстоятелни*** предприемачи са натрупали задължения при упражняване на ***своята*** търговска дейност, стопанска дейност, занаят или професия, както и лични задължения, натрупани извън тези дейности, ***които не могат да бъдат разумно разделени***, ***такива*** задължения, ако подлежат на опрощаване, се разглеждат в рамките на едно производство за целите на получаване на ***пълно*** опрощаване ***на задълженията.***

2. Държавите членки могат да ***предвидят***, че ***когато*** професионалните ***задължения*** и личните задължения ***могат да бъдат разделени***, за целите на получаването на ***пълно опрощаване тези задължения се разглеждат или в отделни, но координирани производства, или в рамките на едно производство***.

ДЯЛ IV

## *МЕРКИ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА ЕФИКАСНОСТТА НА ПРОИЗВОДСТВАТА ПО ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ, НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ И ОПРОЩАВАНЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯ*

Член 25

Съдебни и административни органи

▌

▌ Без да се засяга съдебната независимост и разликите в организацията на съдебната система в Съюза, ▌ държавите членки гарантират, че ▌ ***:***

***а) членовете на съдебните и административните органи, които гледат производства по преструктуриране, несъстоятелност и опрощаване на задължения, преминават подходящо обучение и разполагат с необходимите експертни познания за изпълнението на своите отговорности; и***

***б)*** ***производствата по преструктуриране, несъстоятелност и опрощаване на задължения*** се разглеждат по ефикасен начин ***с оглед на*** експедитивно третиране на ***производствата***.

***Член 26***

Специалисти в областта на ***производствата по*** преструктуриране, несъстоятелност и ***опрощаване на задължения***

1. Държавите членки гарантират, че***:***

***а)*** ***специалистите, назначени от съдебен или административен орган, които разглеждат производства по преструктуриране, несъстоятелност и опрощаване на задължения („специалисти“) получават подходящо обучение и разполагат с необходимите експертни познания за изпълнението на своите отговорности;***

***б)*** ***условията за допустимост, както и*** процесът за назначаване, отстраняване от длъжност и подаване на оставка на специалистите, ***са ясни, прозрачни и справедливи;***

***в)*** ***при назначаването на специалист по дадено дело, в т.ч. по дела с трансгранични елементи, се отчитат надлежно опитът и експертните познания на специалиста, както и специфичните характеристики на делото; и***

***г) с цел избягване на конфликт на интереси длъжниците и кредиторите разполагат с възможността или да повдигнат възражение срещу избора или назначаването на специалист, или да поискат замяната на специалиста.***

***2. Комисията улеснява споделянето на добри практики между държавите членки с цел повишаване на качеството на обучението в рамките на Съюза, включително посредством инструменти за обмен на опит и изграждане на капацитет.***

Член 27

Надзор и възнаграждение на специалистите

1. Държавите членки въвеждат подходящи надзорни и регулаторни ***механизми***, за да се уверят, че работата на специалистите ***подлежи на ефективен надзор с цел да се гарантира, че техните услуги се предоставят по ефективен и компетентен начин, и — що се отнася до участващите страни — се предоставят безпристрастно и независимо***. ***Тези механизми включват също мерки за търсене на отговорност от*** специалистите, които не са изпълнили своите задължения.

2. ***Държавите членки осигуряват публичен достъп до информацията относно органите или структурите, които упражняват надзор върху специалистите.***

3. ***Държавите членки могат да насърчават разработването на кодекси на поведение и спазването от специалистите на такива кодекси.***

4. Държавите членки гарантират, че ***възнаграждението на*** специалистите ***се*** урежда от правила, които съответстват на целта за ефикасно провеждане на производствата ▌.

   Държавите членки гарантират, че ***са въведени*** подходящи процедури за ***разрешаване*** на спорове относно възнаграждения ▌.

Член 28

Използване на електронни средства за комуникация

Държавите членки гарантират, че ***при производства по преструктуриране, несъстоятелност и опрощаване на задължения страните по производството, специалистът и съдебният или административният орган са в състояние да изпълняват,*** като използват електронни средства за комуникация, включително в трансгранични ситуации, ***най-малко следните действия:***

а) предявяване на вземания;

б) ***подаване*** на планове за преструктуриране и планове за погасяване ▌;

в) уведомления до кредиторите;

▌

г) подаване на ***оспорвания и*** обжалвания.

ДЯЛ V

***МОНИТОРИНГ НА ПРОИЗВОДСТВА ПО ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ, НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ И ОПРОЩАВАНЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯ***

Член 29

Събиране на данни

1. ▌Държавите членки събират и обобщават ***ежегодно, на национално*** равнище, данни относно ▌ производствата ***по*** преструктуриране, ***несъстоятелност и опрощаване на задължения, с разбивка по вид производство, най-малко за следните елементи:***

***а) броя на производствата, за които са били подадени молби или които са били открити, когато такова откриване е предвидено в националното право и производства, които са висящи или са приключени;***

б) ***средната продължителност на производствата от подаване на заявлението или от откриването им, когато такова откриване е предвидено в националното право, до приключването им;***

в) ***броя на производствата, различни от тези, които се изискват по буква г), с разбивка по видове резултати;***

***г) броя на молбите за производства по преструктуриране, които са били обявени за недопустими, били са отхвърлени или оттеглени, преди да бъдат открити;***

***2. Държавите членки събират и обобщават ежегодно, на национално равнище, данни относно броя на длъжниците, които са били предмет на производство по преструктуриране или производство по несъстоятелност, и които, в рамките на три години преди датата на подаване на молбата или от откриването на такова производство, когато такова откриване е предвидено в националното право, са били обект на план за преструктуриране, утвърден в рамките на предходно производство по преструктуриране в изпълнение на дял II.***

***3. Държавите членки могат да събират и обобщават ежегодно, на национално равнище, данни за:***

***а***) средните ***разходи за всеки вид производство***;

***б***) ***средната*** събираемост на вземанията за обезпечените и необезпечените кредитори ***и, когато е приложимо, други видове кредитори,*** поотделно ***;***

***в***) броя на предприемачите, които след провеждането на производство ***по член 1, параграф 1, буква б), са започнали нова стопанска дейност;***

***г) броя на съкратените работни места, свързани с производства по преструктуриране и несъстоятелност.***

4. Държавите членки правят разбивка на ***данните***, посочени в параграф 1, ***букви а)—в), и***, ***когато е приложимо и има такива, данните, посочени в параграф 3***, въз основа на следното:

а) размера на длъжниците, ***които не са физически лица***;

б) дали длъжниците, ***обект на производства по преструктуриране или несъстоятелност***, са физически или юридически лица; ***и***

в) ▌ дали производствата, ***водещи до опрощаване на задължения,*** засягат само предприемачите или всички физически лица.

***5. Държавите членки могат да събират и обобщават данните, посочени в параграфи 1 – 4, по метод на извадки, който гарантира, че извадките са представителни от гледна точка на техния обем и многообразие.***

6. Държавите членки ***събират и*** обобщават данните, посочени в параграфи ***1***, 2, ***4*** и ***— когато е приложимо, параграф 3***, — за пълни календарни години, приключващи на 31 декември от съответната година, като започват с ▌ първата пълна календарна година след датата на прилагане на актовете за изпълнение, посочени в параграф 7 . ***Данните*** се съобщават на Комисията ежегодно въз основа на стандартен формуляр за съобщаване на данни до 31 ***декември*** от календарната година след годината, за която ***са*** събрани данни.

7. Комисията утвърждава формуляра за съобщаване на данни, посочен в параграф 6 ***от настоящия член***, чрез актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по ***разглеждане***, посочена в член 30, параграф 2.

***8. Комисията публикува на уебсайта си информацията, която се предоставя съгласно параграф 6, като тази информация е достъпна и лесна за използване.***

Член 30

***Процедура*** на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф ***се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.***

   ***Когато комитетът не даде становище, Комисията не приема проекта за акт за изпълнение и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея*** от Регламент (ЕС) № 182/2011.

ДЯЛ VI

***ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ***

Член 31

Връзка с други законодателни актове ***и международни инструменти***

1. Следните законодателни актове ***се прилагат независимо от настоящата директива***:

а) Директива 98/26/ЕО;

б) Директива 2002/47/ЕО; и

в) Регламент (ЕС) № 648/2012.

*2.* Настоящата директива се прилага, без да се засягат ***изискванията за защитни мерки по отношение на средствата на платежните институции, предвидени съгласно Директива (ЕС) 2015/2366*** на Европейския парламент и на Съвета[1] ***и по отношение на институциите за електронни пари съгласно Директива 2009/110/ЕО*** на Европейския парламент и на Съвета[2].

*3.* ***Настоящата директива не засяга прилагането на Конвенцията за международните гаранции по отношение на подвижното оборудване и протокола към нея относно специфични въпроси, свързани с оборудване за въздухоплавателни средства, подписани на 16 ноември 2001 г. в Кейптаун, по които някои държави членки са страна към момента на приемане на настоящата директива.***

---

1 Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/ЕО, 2009/110/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010 и за отмяна на Директива 2007/64/ЕО (ОВ L 337, 23.12.2015 г., стр. 35).

2 Директива 2009/110/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно предприемането, упражняването и пруденциалния надзор на дейността на институциите за електронни пари и за изменение на директиви 2005/60/ЕО и 2006/48/ЕО, и за отмяна на Директива 2000/46/ЕО (ОВ L 267, 10.10.2009 г., стр. 7).

Член 32

Изменение на Директива (ЕС) ***2017/1132***

В член ***84*** от Директива ***(ЕС) 2017/1132*** се добавя следният параграф:

„4. Държавите членки предвиждат дерогация от член ***58***, параграф 1, член ***68***, членове ***72***, ***73 и 74, член 79***, параграф 1, буква б), член ***80***, параграф 1 и член ***81*** до степента и за периода, в който такива дерогации са необходими за установяването на рамките за превантивно преструктуриране, предвидени в Директива (ЕС) ***2019/…*** на Европейския парламент и на Съвета ▌ *.

***Първа алинея се прилага, без да се засяга принципът на равно третиране на акционерите.***

---

* Директива на Европейския парламент и на Съвета за рамките за превантивно ▌ преструктуриране, за ***опрощаването на задължения и забраната за осъществяване на дейност, за мерките за повишаване на ефективността на производствата по преструктуриране, несъстоятелност и опрощаване на задължения, и за изменение на Директива (ЕС) 2017/1132*** ▌ ( Директива за преструктурирането и ***несъстоятелността)*** (ОВ ...,…, …).“.

Член 33

Клауза за преразглеждане

Не по-късно от … [***седем*** години от датата на влизане в сила на ***настоящата директива*** ] и на всеки ***пет*** години след това Комисията представя на Европейския парламент, на Съвета и на Европейския икономически и социален комитет доклад относно прилагането ***и въздействието*** на настоящата директива, включително относно ***прилагането на правилата за правата на глас и формирането на класове по отношение на уязвими кредитори, като например работници. Въз основа на посочената оценка Комисията представя законодателно предложение, ако е целесъобразно, като обмисля*** допълнителни мерки за консолидиране и ***хармонизиране*** на правната рамка за преструктуриране, несъстоятелност и ***опрощаване на задължения.***

Член 34

Транспониране

1. Държавите членки приемат и публикуват до … [две години от датата на влизане в сила на настоящата директива] законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, ***с изключение на разпоредбите, необходими, за да се съобразят с член 28, букви а), б) и в), които се приемат и публикуват до … [5 години от датата на влизане в сила на настоящата директива], и разпоредбите, необходими, за да се съобразят с член 28, буква г), които се приемат и публикуват до … [седем години от датата на влизане в сила на настоящата директива]. Те незабавно*** съобщават ▌ ***на Комисията*** текста на тези разпоредби.

Те прилагат ***законовите, подзаконовите и административните*** разпоредби, ***необходими, за да се съобразят с настоящата директива***, считано от … [две години от датата на влизане в сила на настоящата директива], с изключение на разпоредбите, ***необходими, за да се съобразят с член 28, букви а), б) и в)***, които се прилагат от… [***пет години от датата на влизане в сила на настоящата директива***], ***и разпоредбите, необходими, за да се съобразят с член 28, буква г), които се прилагат от … [седем*** години от датата на влизане в сила на настоящата директива].

***2. Чрез дерогация от параграф 1 държавите членки, които срещат особени трудности при прилагането на настоящата директива, могат да се възползват от удължаване на предвидения в параграф 1 срок за изпълнение с най-много една година. При нужда да се възползват от възможността за удължаване на срока за изпълнение държавите членки уведомяват Комисията до … [18 месеца*** от датата на влизане в сила на настоящата директива***].***

3. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното право, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 35

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 36

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в …

| | |
|---|---|
| *За Европейския парламент* | *За Съвета* |
| *Председател* | *Председател* |